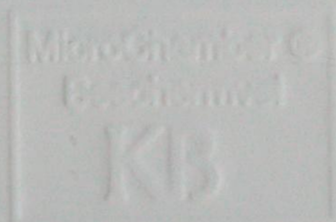
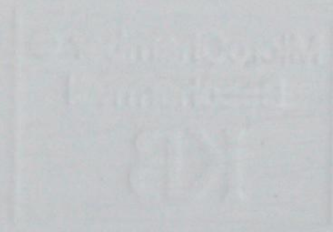

FABIUS SEVERUS.

TREURSPEL.

Vertoont op de Amsterdamsche Schouwburg.

TE AMSTERDAM,

By de Erfgenamen van *Jacob Lescailje*, op den Middeldam, naast de Vischmarkt, 1680.

AAN DE

Weleedelgeboorne Juffer

MEJUFFER

MARIA VAN OUTSHOORN.

Jongvrouwe tot Outshoorn, Gnephoek, &c.

TErwijl elk onder zijne bezigheden een uitſpanning zoekt, en van nooden heeft; heb ik de mijne in de Dichtkunſt gevonden. Een vermaak, het welk, daar veele andere de gedachten, en zinnen afleiden, de zelve verluſtigende,

echter aan de Letteroefening houd. De beroemste Mannen van onze, en de voorige eeuwen, hebben haar vermoeide pennen op deeze wijze verpoost. 't Zal in my dan, die zoodanige lichten, en verstanden, met alle eerbiedige achting, in't kleine, en van verre zoek te volgen, van U Ed[t]. niet mispreezen werden, dat ik mijne tusschentijd aldus besteede. De vryheid nu van een stof uit te vinden, die tot een Spel te schikken, en eindelijk met Rijmregelen op te maaken, behoef ik met geen omslag van redenen te verantwoorden: want wijl de dichtkunst, een der vrye kunsten is, mag elk die naar zijn beste kunde, oefening, en zinnelijkheid handelen. Maar de vrymoedigheid, die ik neem, van aan U Ed[t]. die in deeze kunst het oog doorzichtig, en

het

het oor teeder hebt, dit *Treurſpel*, op duſdaanigen grond te zaamen geſtelt, eerbiedigliјk op te draagen, beken ik, is met geen reden goed te maaken, als moogelijk met deeze eenige, dat het geſchied om te betoonen, dat ik ben

Weleedelgeboorene Juffer,

U Ed^{ts}.

Verplichtſten dienaar

G. BIDLOO.

VER-

VERTOONERS.

FULVIA FAUSTINA, *Keizerin.*

VALERIUS, *Steedevoogd van Rome, verliefd op Vituria.*

BALBINUS, *Hoofdman der Keurebenden, Vader van Attilius.*

MARCELLUS, *afgezet Hooftman, verstoote Minnaar van Julia.*

DECIUS CARINUS, *Roomsch Keizer, verliefd op Vituria.*

ÆMILIUS, *des Keizers Zoontje.*

CALISTHENES, *Zedemeester van Æmilius.*

FABIUS SEVERUS, *des Keizers voorzoon. Veldheer.*

VITURIA, *zijn Gemalin.*

JULIA, *des Keizers voordochter, beminde van Attilius.*

ATTILIUS, *Minnaar van Julia, Vertrouwde van Fabius.*

ZWYGENDE.

Hoofden van 't Leeger.
Edellieden.
Staatjuffers.
Hofwachters.

Het Treurspel vertoond zich in het Roomsche Hof, begrijpt den tijd waar in het vertoond werd.

FA-

FABIUS SEVERUS.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

FAUSTINA, VALERIUS.

FAUSTINA.

LAat ons in't buitenhof des Keizers oog
ontvlieden.

VALERIUS.

Hier zijn wy veilig, en geen Mensch
kan ons bespieden.
Wat onrust drijft uw geest zoo vroeg
van 't zachte bed?

FAUSTINA.

Daar heeft de Vorst, noch ik, de voeten opgezet,
Valerius, Wat slaap zou toch mijn oog bevangen?
Ik zie mijn kind, my zelf, mijn staat in twijfel hangen,
Van neêr te storten door mijn stiefzoon, die alreê,
In't Hof gekomen, voert een Heir van vrinden meê;
Daar aan den Rubicon zijn Krijgsmagt neêrgeslagen,
Voor haaren Veldheer licht een kans op ons zal waagen.

VALERIUS.

Het krijgsvolk morde al lang, en haakt na 's Keizers
(dood;
't Blijve onder ons Vorstin, zijn dwinglandy is groot.
Hy deelt zijne ampten uit aan schelmen lang verban-
(nen;
Verschopt, en hoont de bloem der vroomste, en braafste
(mannen,
Hy bouwt, en breekt, en put 's lands oude schatkist uit,
Verrrijkt zich met de cijns, en offergift als buit; (gen,
Acht Ega, woord, noch eer; dit staat gantsch Rome tee-
En maakt de burgers tot zijn zoon alom geneegen,

Die zeege op zeege haald, en, minzaam en beleefd,'
Het hert van 't krijgsvolk door veel dienſt verbonden (heeft:
Des moet de Keizer op zijn doen en oogwit paſſen,
Hy wil geen zeegepraal; maar Rome ſtil verraſſchen.

FAUSTINA.

Mijn bedgenoot, om recht te weeten hoe 't 'er ging,
Ontbood Marcellus en Balbinus, onderling
Nu in geſprek, en 'k heb alreeds zoo veel vernoomen,
Dat zelf Marcellus vreeſd dat hy ons op zal koomen;
't Zy dat hy waarlijk vreeſd, of, door de ſpijt vervoerd,
Niet voor den Keizer zorgd, maar op zijn krijgsampt (loerd;
Want ook Balbinus is van and're taal en oordeel.
Ik zal my dienen van dit aangebooden voordeel;
Niet lijden, zelfs al ſturf de Keizer, dat mijn zoon,
Verſtooten, Fabius zal zien op 's Vaders troon. (gen,
Neen, 'k zal nu mijn gemaal met dubble magt beſprin-
't Gemoed, dat reeds verkoeld in my te lieven, dwingen
Met nieuwe prikkelen; 'k deed van mijn oogwit aan
Caliſthenes onlangs alleen een Schets verſtaan; (pen,
Maar hy, verzuft in laage en ſchoolſche weetenſchap-
Is onbequaam, met my een Heirbaan op te ſtappen,
Die na een rijkstroon leid; des, wijl my dit ontſchiet,
Zoo bid ik u, van wien ik dikmaals raad geniet, (ren,
Leen my uw brein en arm; help my mijn zoon verwee-
Dat hy dit ſtiefgebroed hem nimmer zie braveeren.
Hits meê den Keizer op, die, angſtig voor zijn kroon,
Niet liever zien zal als het lijk van zijnen zoon.
Gelukt onze aanſlag, en komt Fabius te ſneuv'len
Door uw geweld of liſt, zoo ſweer ik by de heuv'len,
Daar Rome vaſt op ſtaat, en 't leeven van mijn kind,
Dat gy beſtieren zult het hooge ſtaatsbewind.
Beloof my toch uw hulp!

VALERIUS.

Die werd u opgedraagen.

Wat aanslag is zoo zwaar, die 'k niet om u zal waagen?

FAUSTINA.

Dat dan uw rustige arm hem neêrstorte in zijn bloed;

VALERIUS.

Geweld is schaadlijk, daar men list gebruiken moet.
Gy weet Marcellus wrokt, die, uit alle eer gedreeven,
Nu ook in de ongunst van zijn Hertvoogdes moet lee-
(ven,
Die, al te moedig op haar broeders krijgsgezag,
Attilius zijn vrind nu beter zetten mag;
Wiens vader arbeid om van weederzy de zaaken...
Maar zacht, vertrek vorstin, ik zie hem ginds genaaken.
Ik spreek u straks weêrom, indien ik iets vermerk,
Dat ons kan dienen in het voorgenoomen werk.

Fauft. binnen.

TWEEDE TOONEEL.

BALBINUS, MARCELLUS, VALERIUS.

VALERIUS.

Dus onverhoeds dacht ik mijn vrinden niet te ont-
(moeten.

MARCELLUS.

'k Verheug my dat ik u gezond weêr mag begroeten.

VALERIUS.

Hoe staat het met ons Heir, hoe met de Prins?

BALBINUS.

Ik gis
Dat daar van al ten Hoof bericht en tijding is.
Een zeege, als onze Prins in Duitsland heeft bevoch-
Is die hier onbekend? (ten,

VALERIUS.

De lauw'ren zaamgevlochten,
En de eereboogen, die zijn Vader bouwen doet,
Getuygen dat men van zijn krijgsdeugd weeten moet:
Maar straat en Hofgerucht wil nad'rend onheil melden.

BALBINUS.

Een vuile geeſzel van veele onvermoeide helden.

VALERIUS.

Men mompelt van verraad, indien men 't weeten mag,
Ey! zegt, wat is'er gaande, onze oude vrindſchap plag
In vryheid altemets het hert eens te openbaaren.

BALBINUS.

De haat, en laſter zoekt de Veldheer in te vaaren.
Voor my, ik hoorde noit van aanſlag, of verraad;
Veel minder, dat de Prins na 's vaders ſchepter ſtaat.

MARCELLUS.

Balbinus, ſpreekt men zoo, om 't Hof in ſlaap te wiegen,
Of als men liſtelijk zijn vrinden wil bedriegen?
Gy ziet wel, welk een lucht thans in het leger broeit;
Maar, wilt het licht niet zien, om dat uw ſtamhuis (groeit
In de opgeſtooke ſtorm, die, komt hy door te breeken,
De Roomſche Mogendheid de Hertaâr af zal ſteeken.
Ik achte u altijd vroom, des zwijg, of ſpreek recht uit.
Gy weet wat geld belofte aan 't krijgsvolk in zich ſluit,
Wat Helden hoonen, en hare ampten weg te geeven,
Wat mild by Prieſters, en op ſtacyſpelen leeven,
Te Rome zeggen wil: kortom, gy ziet wel, dat
De Veldheer Fabius naa 's vaders Schepter vat.

BALBINUS.

De Prins kend al te wel 't betaamen, zijn geweeten,
Zal zich zoo ſchand'lijk aan zijn vader niet vergeeten;
Hy nu, die twijfelt aan zijn deugd; zy zelf zoo vroom,
Dat hy hem wijſt zijn pligt, en wekt een diepe ſchroom
In zijn gemoed, want heeft hy de aanſlag voorgenoo- (men,
Zoo is mijn hoop dien ſlag aldus noch voor te komen;
Zoo niet, hy doet genoech die zijn geweeten quijt,
En met genegenheid voor 't Recht der Rijksſtaf ſtrijd.

MARCELLUS.

Bedien u van dien raad.

BAL-

BALBINUS.

Ik heb geen quaad vertrouwen.

MARCELLUS.

Dat gy u van de Vorſt, en Prins zoekt vrind te houwen,
Begrijp ik al te wel, maar niet, hoe uw gemoed,
Uw deftige ouderdom, uw Aad'lijk hartebloed,
Zoo ſlaafs is, dat het, om een jonger Vorſt te vleijen,
Zich na zijn dolle zucht, en blinde wil laat leijen.
Kan ook zoo grijs een Hoofd, vernoegd te Velde gaan,
En onder 't los gebied, van wulpſcher jaaren ſtaan?
Verdraagen dat zijn naam, en groote deugd verſtrek-
(ken,
Om 't liſtige geweld, met aanzien te overdekken?
Of is 't om dat uw zoon zijn zuſter heeft bezind?
'k Heb haar voor dezen ook, gelijk elk weet, bemind,
En, zoo men 't zeggen mag, zy my weêrom; maar
(zeedert,
Ik in mijn krijgsampt door haar broeder wierd vernee-
(derd,
Verviel haar liefde, ik heb miſſchien te veel getoond,
Dat hier een hert, getrouw voor zijnen Keizer, woond.

BALBINUS.

Wie twijfelt aan mijn trouw?

VALERIUS.

Die is het Rijk gebleeken,
Toen uw doorluchtige arm de zeege heeft geſtreeken,
Panonïen, verheert, voor u den Standaard boog,
En wat Barbaar het Hooft oproerig hefte om hoog
Verdelgt, of cijnsbaar wierd; uw naam, in top geheeven,
Zal, met uw daaden, lang in zeegeboogen leeven,
Op eeremunten, en al 't geen de Roomſche ſtaat
U tot beloning ſchonk, ik bid u Heeren, laat
Geen ongenoegen u in dienſt, en vriendſchap ſcheijen,
Slaat beide, uw hand aan 't werk, laat Roome niet be-
(ſchreijen,
Carinus ondergang, noch Fabius bederf!

MARCELLUS.

De zoon treê, na de dood des Vaders, in zijn erf.

VALERIUS.

Leed onze Heerſchappy weleer twee gordianen,
Twee Maximinen? en zoud gy, Marcellus, waanen,
Dat nu de ſtaat ook niet, ei zeg toch met wat ſchijn?
Als by Valeriaan, zou konnen veilig zijn

MARCELLUS.

'k Heb, by den Adelaer, den Keizer trouw gezwooren;
Hy leeve lang, 'k wil van geen tweede Keizer hooren.

BALBINUS.

Gy ſpreekt of 't zeeker was dat Fabius...

MARCELLUS.

Mijn Heer,
Gy weet wat ons de Vorſt belaſte.

VALERIUS.

Ter zijden tegen Balbinus.

Laat ik, eer
Hy heen gaat, hem alleen, als vrind, zijn pligt eens zeggen?
Ik zal; zoo veel ik kan, de zaak zien by te leggen.
Marcellus, met verlof, ik ſprak u graag een woord.

BALBINUS.

Ik wacht u op de plaats.

MARCELLUS.

Mijn Heer, ik volg u voort.

Balbinus binnen.

DERDE TOONEEL.

MARCELLUS, VALERIUS.

VALERIUS.

NU zal ik eind'lijk my ten vollen konnen wreeken.

VALERIUS.

Ik van mijn herts geheim eens met Marcellus ſpreeken.
Hoe heeft de Keizer uw bericht toch opgevat?

MARCELLUS.

Recht na mijn zin. de wraak, die zijn gemoed bezat,

Verkropte hy met kunſt, 'k deed hem geen zaaken hoo-
(ren,
Als die hem toonden, dat de ſtaat reeds was verlooren.
'k Heb zoo veel ſchijnverraad, zoo veel verdachte taal,
Vooraf bedektelijk geſchreeven, dat geen zaal,
Geen hoek, hem veilig ſchijnt voor 's Princen magt en
Dit alles heb ik hem alleenig voorgedraagen: (laagen,
Maar in't geſprek, dat hy ons t' zaamen houden deed,
Beklaagde ik 't aldermeeſt het hertzeer dat hy leed,
In dus zijn waarde zoon te zien van elk beliegen.

VALERIUS.

Een ſtreek waar door gy zelf Balbinus zult bedriegen.

MARCELLUS.

'k Zal hem nu raaden dat hy zich ten Hoof begeeft,
Balbinus zelf vind goed dat hy niet wederſtreefd (gen
't Geen 's Keizers wil gebied; komt hy mijn raad te vol-
Zoo hoop ik zal de Vorſt, van angſt en wraak verbol-
(gen,
Mijn aangetergde wraak volvoeren in zijn dood:
En Julia, die my nu uit haar gunſt verſtoot, (gen,
Zal dan die ſmaad, en wat ik meerder moeſt verdraa-
Zoo lang ik adem haal, gevoelen en beklaagen.
Maar wat is toch 't geheim daar gy van ſpreeken moet?

VALERIUS.

Ik heb de Keizerin, na middernacht, begroet.
Op haar ontbod, zy bad dat ik haar toe zou zeggen,
Meê aan haar ſtiefzoons val de hand te helpen leggen,
Wiens ondergang haar kind kan brengen tot den troon.
'k Heb in't gewichtig ſtuk haar ook mijn dienſt ge-
(boon:
Des zal uw arbeid kracht van haar, en my verkrijgen;
Maar, waarde boezemvriend, ik kan voor u niet zwij-
(gen,
Wat inzicht, wat belang, my in deeze aanſlag ſtijft;
De liefde, die 't gemoed met felle ſpooren drijft,
Doet my Vituria voor alle Juffers minnen,

'k Beken 't is eerloos; maar den dolheid voert mijn zin-
(nen,
Spijt inzicht van gevaar, van echt, en achtbaarheid,
Tot die begeerte, daar nu al mijn hoop op leit.
'k Zal haar genieten, of zy my, eerlang bederven,
Voor eerst moet haar Gemaal in ballingschap, of ster-
(ven:
't Zy onze magt, of list hem deeze neêrlaag geeft.
Ik sterf van liefde, daar zy in het haaten leeft.

MARCELLUS.

Zoo weet zy van uw liefde?

VALERIUS.

Ik heb haar aangebeeden,
En heimelijk gevleid, met alle aanloklijkheeden;
Maar ach! ik storm vergeefs, op de onverwrikbre rots,
Mijn weekheid, maakt haar hart, mijn need'righeid,
(haar trots.

MARCELLUS.

Haar echt dwingt haar de Prins voor al getrouw te blij-
(ven.

VALERIUS.

'k Zal haar dat voorwerp nu uit oog en hert verdrijven,
Zelf gaan verplichten door een valsche vrinderaad,
Zo wek ik haar tot liefde, en 's Keisers hert tot haat.

MARCELLUS.

En hoe?

VALERIUS.

Ik zal, als tot zijn lijfsbehoud gedreeven,
Hem raaden, dat hy zich ten Hoof niet moet begeeven
Als wel gewaapent, en met vrinden, dat hy waak,
Voor zijn behoudenis, en teegen 's Keizers wraak:
Want wil de Keizer hem met eer, en gunst ont haalen,
En komt hy, door mijn raad te vluchten, of te draalen;
Zo zal des Vorsten hert, vol achterdenken zijn:
Verschijnt hy met veel volks, dat heeft ook quade
(schijn.
Gy onderwijl verhaal op 't breetste uw wedervaren
Ten

Ten Hoof, en hoe de Vorſt, zich dorſt voor u verklaa-
(ren.
Rep van geen achterdocht, prent ook Balbinus in,
Dat ik u heb bericht van 's Keizers wil, en zin.
Dat gy zijt omgezet, door vrindſchap, recht, en reeden,
Beloof hem uwe trouw, met veel gedienſtigheeden.
Maar gints komt Julia, indien mijn oog niet miſt.
Verſchuilen wy ons hier.

MARCELLUS.

Is 't Julia?

VALERIUS.

Zy is 't,
En met Attilius.

Valer. Marc. verſchuilen zich.

VIERDE TOONEEL.

ATTILIUS, JULIA.

ATTILIUS.

ZO als ik af wou treeden,
Om u, op Vaders beê, te wachten hier beneeden,
Genoot mijn oog 't geluk, van u van ver te zien,
Uw broeder, die zijn dienſt, door my, u aan doet biên.
Gy weet tot welk een proef de nijd hem heeft gedree-
(ven,
Wenſchte, eer hy met gevaar zich ga ten Hoof begee-
(ven,
Te hooren, hoe de Vorſt 't gerucht heeft opgevat,
't Welk zijn beroemde naam onſchuldig heeft beklad;
Des vond hy raadzaam, u zijn zuſter, eerſt te ſpreeken,
Ik, dat hy zich voor al in geen gevaar zou ſteeken;
Maar aan mijn zorg, en trouw, bevelen dit beleid;
Dit vond hy goed, en wacht na my, en uw beſcheid.

JULIA.

(ren.
Zo groot een vrindedienſt, zal broeder hoog waardee-

ATTILIUS.

Met zulk een vrindendienst wou my de Prins vereeren:
Een dienst, die na veel last, veel kommer, veel gevaar,
My u laat vinden, na een rond verloopen jaar.
Wierd by de Lauw'ren, die mijn krijgsdeugd heeft be-
(vochten:
Ten teken van uw min, nu Roos, of Mirth gevlochten,
Wat zou die heirtocht my na volle wensch vergaan;
En 't hert met dankbaarheid, en zeegen overlaân.
'k Zou zoo veel loffspraak, als de Veldheer zelf, be-
(haalen,
De Vorst, uw Vader, kon mijn dienst niet meêr betaa-
(len.

JULIA.

Uw heusheid schat de liefde en haar genot te hoog.

ATTILIUS.

Geen eerenwapenzuyl, noch Marm're zeegeboog,
Geen vyandlijke roof, of steede, of steevekroonen,
Geen Schild, waar in een Vorst uw daaden doet ver-
(toonen,
Ontsteekt, met zoo veel vreugd, het rustige gemoed,
Als 't wederkeerend vuur van kuysche minnegloed.

JULIA.

Spreekt dus een Oorlogsman?

ATTILIUS.

Dus spreekt een eedel minnaar.

JULIA.

Een Held die Steeden won?

ATTILIUS.

Ach! was hy ook verwinnaar
Van uwe fierheid! want al leg ik 't lemmer neêr,
In 's Keizers dienst gevoerd, met groot geluk en eer,
Mijn ziel gevoeld geen rust; maar, als ten storm gedre-
(ven,
Bejaagd het onderpand van zijn geluk en leeven.
Zoo u mijn liefde dan....

JULIA.

Spreek van Heer Broeders zaak.

ATTILIUS.

Ik hoop op uwe min.

JULIA.

Die vreesd voor felle wraak.
En dat de logentaal zijn groote naam zal deeren.

ATTILIUS.

Met wat bericht beliefd u dat ik weêr zal keeren?

JULIA.

Dat hy al heimelijk by Vader, en den Raad,
Beticht is, dat hy van een aanslag zwanger gaat,
Die 't Roomsche Rijksgezag den boodem in zal druk-
(ken,
En hechten aan die val een sleep van ongelukken.

ATTILIUS..

Jupijn bewaar den Staat, den Keizer en zijn Zoon!
Wat helsche logengeest heeft hem zijn dienst geboôn?
Die dit verzieren dorst.

JULIA.

Men zegt.... maar, om te toonen
Dat mannedeugden ook in Vrouwe herten woonen;
'k Zal zelf den staat van 't Hof mijn Broeder doen ver-
(staan,
Laat ons in stilte voort den Held begroeten gaan,

ATTILIUS.

Manmoedige Princes, het eedele beweegen
Van deeze uwe yver maakt mijn breyn en tong verlee-
(gen,
Hoe zy eerbiediglijk uw deugd verheffen moet.

JULIA.

Ik eere uwe achting, dat my derwaards haasten doet.

Julia, Attilius binnen

VYF-

VYFDE TOONEEL.

MARCELLUS VALERIUS.

MARCELLUS.

O Nlijdelijke smaad! onleydelijke driften (ten,
Van liefde, die my zelf mijn nut verbied te schif-
Zy hoont my, en mijn hert vernoegd zich noch in 't
(zien,
Van een, die my meêr haat, als ik haar min kan biên.
Maar neen, 'k zal door mijn wraak, mijn zinnen eerst
(vernoegen.

VALERIUS.

Dan zal de min van zelf, zich naa uw zinnen voegen.

MARCELLUS.

Valerius mijn vrind! met welk een minlijkheid,
Zach zy mijn vyand aan!

VALERIUS.

Haar broêr....

MARCELLUS.

Door zijn beleid,
Is my haar gunst ontzet.

VALERIUS.

Die misdaad zal hy boeten.

MARCELLUS. (ten!

Ach! wou zy, na zijn dood mijn minnesmert verzoe-

VALERIUS.

Zie wat de tijd u geeft.

MARCELLUS.

Zoo ik haar haat weêr roer,
Ik ken haar fierheid wel, door 't dooden van haar broêr,
Is alle hoop ten eynde.

VALERIUS.

En, die haar broêr doet sterven,
Zal, 'k zweer 't u, 's Vorsten, en 's Vorstinnen gunst
(verwerven.

Wat

Wat zal Attilius dan baaten zijn gevry.

MARCELLUS.

Maar dat mijn min de Vorſt ....

VALERIUS.

Ik neem de zorg op my,
Van by de Keizer zelf uw zaaken voort te zetten,
Wy moeten haar 't geſprek met Fabius beletten.
Maar, 'k zie Caliſthenes komt haaſtig op ons aan;
Spoed gy u naar de Prins, ik zal hem tegen gaan;
Voorts aan de Keizerin ons overleg ontdekken.

MARCELLUS.

Ik u, gy my, wy haar, zy ons, een ſteun verſtrekken.

SESTE TOONEEL.

CALISTHENES, ÆMILIUS, VALERIUS.

CALISTHENES.

MYn Heer, ey ſpoed u voort toch na de Keizerin!
Het ſchijnt, zy heeft met u iets wichtigs in den (zin:
Want als van dringende angſt, en ongeduld geſlaagen,
Doet zy niet anders, als maar na de Stadvoogd vraagen.
Een dub'le Hofwacht, ſtaat aan binne, en buitepoort,
Men mompelt iets, maar 'k heb geen recht beſcheid (gehoord.
Ik zach Balbinus, met veel Heeren daat'lijk ſpreeken,
Zy hadden 't drok, hy is ter Hofpoorte uit geweeken,
Maar de and're gingen voort de Toorentrap voorby,
En ſpraken Julia hier in de gallery.

VALERIUS.

„ Die zal miſſchien de Vorſt de zaaken gaan ontwin- (den.

CALISTHENES.

Mijn Heer, 't zal noodig zijn, dat gy Mevrouw gaat (vinden.

VALERIUS.

„ Nu is't mijn tijd. Gaat gy ook meede derwaards heen?

CA-

CALISTHENES.

De Prins wil in den Hof een weinig zich vertreên.

Valerius binnen.

SEVENDE TOONEEL.

ÆMILIUS, CALISTHENES.

ÆMILIUS.

CAlifthenes, hoe is mijn Moeder zoo verlegen?
Gy zwijgd? zoo heeft zy ook flus op mijn vraag (gezwegen.

CALISTHENES.

Ik weet niet wat haar deerd; maar wat haar deeren mach,
Volg gy mijn les, ding nooyt door bloed, na Kroonge-(zach,
Tracht u, door deugd, bemind, geëerd en groot te maa-(ken.
Dan hoefd geen leeger, noch ftaffier voor u te waaken.

ÆMILIUS.

Wie is'er toch ten Hoof, die my niet diend en mind?

CALISTHENES.

Door hoffelijke dienft werd zomtijds 't oog verblind.
Gebaaren, mond en oog, in plaats van 't hert ontdekken,
Voor hinderlaag, en mom en fchilden hier verftrekken,
Aan die na ampten ftaat, of liefde, of wraak beoogd.

ÆMILIUS.

Ik merk mijn Broeder, op wiens deugd gy altijd boogd,
Staat niet in Moeders gunft, 'k heb hem, als gy, gepree-(zen;
Maar 'k zach een afkeer en verandering in haar wee-(zen.
Zeg my de reeden, zoo gy kond en moogt.

CALISTHENES.

In 't gaan,
Zal ik, met onderfcheid, u de oorzaak doen verftaan,

Æmilius en Califthenes binnen.

TWEE-

TWEEDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

FABIUS, VITURIA.

FABIUS.

WAarom vermengd mijn ziel haar welkomkus met traanen?
Men ziet, en eerd alom mijn zeegenrijke Vaanen,
Ik keer gezond, verrijkt met roem en Oorlogsbuyt;
Weeſt wel gemoed, nu ik u in mijne armen ſluyt.
Hoe ſtaat uw aangezicht zoo treurig?

VITURIA.

Ach! mijn weezen
Geeft u het recht van mijn bekommering te leezen.
Gy kend uw Vaders aard, gy zijt ten Hoof verdacht,
Marcellus van de Vorſt ontbooden!

FABIUS.

'k Heb de wacht
Van dezen handel aan Balbinus opgedraagen;
Die zal bezorgen dat daar niets werd voorgeſlaagen,
Of dat my ſtraks de weet van alles werd gedaan.
Attilius is na mijn Zuſter toegegaan.
Maar, 'k zie de Steedevoogd zoekt my te ſpraak te koo-(men.
Ik Zal Valerius....

VITURIA.

Ach my!

FABIUS.

Wat doet u ſchroomen?
Uw aangezicht werd bleek, op 't hooren van zijn naam:

VITURIA.

Hy komt, zijt op uw hoede, ik vind my onbequaam.

TWEE-

TWEEDE TOONEEL.

VALERIUS, FABIUS, VITURIA.

VALERIUS.

DE Prins zy welkom; maar belang van hooger zaa-(ken,
Doet my 't gesprek van uw beroemde zeege staaken.
Mijn hert, gedreven tot uw welstand, dwingt de mond
't Geheim te melden, dat my deeze Morgestond
Te vooren quam; ik zal ten koste van mijn leeven,
Misschien de hoogste proef van mijn getrouwheid (geeven.
Zo gy mijn vrindedienst aan 't Hof ontdekken wild;
Maar die zijn leeven dus in eed'le diensten spild,
Besteed het na den eisch, en zal noyt lof ontbeeren.

FABIUS.

Wat aanslag is'er gaans? wat onraad kan my deeren?

VALERIUS.

Ik was, by toeval, straks voor 's Keizers slaap vertrek,
Alwaar Marcellus, na een wederzijds gesprek,
Niet duisterlijk deed zien, dat hy, van spijt bezeeten,
Om 't missen van zijn ampt, was op de Prins gebeeten.
Balbinus, dong voor u met woorden, en gemoed:
Toch mijne tusschenkomst bekoelde 't hevig bloed.
Ik sprak Marcel alleen, die, na wat tegenstreven,
My heeft by eede 't woord tot uwen dienst gegeeven;
Van my gevleid met schijn, dat Julia van zin,
Verandert, de oogen sloeg op zijn voorgaande min.
In dit vertrouwen deed hy my zijn boezem open,
Verhaalde hoe de Vorst, van krachtige angst bekroo-
Van op zijn zwakke hals te krijgen uw geweld, (pen,
Na veel beraaden, als het best, heeft vast gestelt,
U openhertig, en vertrouwelijk te ontfangen;
En liever aan uw deugd, zijn Kroon gezach te hangen,
Als

Als hachgelijke kans te waagen met een magt,
Die, dartel op haar zeege, alleen een wenk verwacht
Van haaren Veldheer om het al in roer te zetten,
Dat hy niet was in ſtaat van weeren of beletten.
Dus ſcheiden wy: wanneer Fauſtina my ontmoet,
Die, na ze een wijl haar luſt met laſt'ren had geboed,
My, wien zy veel betrouwd verhaalde dat uw Vader
De Veldheer houd verdacht, als voor een rijksverraa-
En onder ſchijn van liefde, en openhertigheid, (der,
Tot uwen ondergang, al heim'lijk laagen leid:
Ja, dat haar zoon eerlang wel erfgenaam zou weezen
Van 't rijk, dat niemand, als uw trotsheid, had te vree-
(zen.
Zy was vol vreugd, het welk my vaſt gelooven doet,
Dat u een hinderlaag beſtooken weezen moet.
'tZy wat het wil, de Prins zy zwijgende op zijn hoede,
En hou mijn groote dienſt verburgen en ten goede.

FABIUS.

Is 't mooglijk, groote goôn! ik dank u voor 't berigt,
En blijf voor eeuwig aan uw vrindſchap hoog ver-
(pligt:
Maar welk een ſchennis wil mijn arm en deugd verraſ-
(ſchen?
'k Ben tegen dapperheid, maar liſt niet opgewaſſchen.
Hoe komt de Keizer dus van zijn verſtand beroofd?
Ik oorlog voor zijn kroon, en hy dingd na mijn hoofd?
Is dit de liefde van een waaren Vader eigen? (ſteigen.
De gramſchap doet my 't bloed, door al mijne aad'ren
Denkt ook mijn Vader, denkt de raad, denkt Rome
(niet,
Dat mijn gevreeſde magt ſleepte onder ons gebied
Gantſch Duitſland, met een reeks van rijke winge-
(weſten,
En Rome met de roof quam van haar vijand meſten?
Wat wil men zulk een arm belaagen? maar ik dwaal,
Gy zijt te zeer bezorgt, en hebt ligt uit haar taal

Iets opgevat, dat u voor mijn behoud doet vreezen,
Of Vader heeft misschien ontslaagen willen weezen
Van 't quellen, daar men staag mijne onschuld in be-
(draaid,
En met een schijn van haat, mijn stiefmoêrs haat ge-
paaid.

VALERIUS.

't Zy dat zy dit verdicht om u beangst te maaken,
En 't spreken met de Vorst, op hoop van twist, te staa-
(ken,
Of dat'er waarlijk by de Vorst deeze aanslag is,
Ik bid de Prins, hy waak voor zijn behoudenis.

FABIUS.

Op welk een wijz?

VALERIUS.

Gy zult hier licht'lijk raad in krijgen.

FABIUS.

Van u de beste.

VALERIUS.

Ik wil mijn meening niet verzwijgen.
Ontmoet uw Vader niet als rijkelijk verzien
Van Vrinden, waapen u bedektelijk, misschien
Zal 't u tot tegenweer, in lijfsgevaar, verstrekken;
Ik heb genoeg gezeid om u mijn hert te ontdekken,
Vaarwel, gehaate Prins, druk ernstig in uw hert,
Dat deeze raad u door een Vrind geschonken werd.

Valer. binnen.

DERDE TOONEEL.

FABIUS, VITURIA.

VITURIA.

IK zie u naaulijk of ik moet u weêr verliezen,
Ach! mijn beminde Heer, nu zult gy moeten kiezen
U bloot te geeven, op uw Vaders gunst en woord,
Of als een Balling, in een ander waarelds oord,
Gaan swerven; ach! waarom u hier ten Hoof begeeven
Eer gy noch zeeker wist wat u werd nagedreeven,

Wat dit gehaate Hof, en zijn misleide raad,
Van uwen handel zegt: want wijl gy 't heir verlaat,
(Een magt, om, deed het nood, uw Vaders arm te dwin-
(gen.)
Zal hy, met kracht of list, u stout of stil bespringen.
O smert! ik ben u quijt, dit staat my vast'lijk voor.
Om onze liefde, geef de stadvoogd geen gehoor.

FABIUS.

Met welk een nadruk, van onmeetelijke krachten,
Ontroerd zijn afscheid mijn sneldrijvende gedachten!
Vaarwel, gehaate Prins, druk ernstig in uw hert,
Dat deeze raad u door een Vrind geschonken werd.

VITURIA.

Besluit niet, voor gy eerst Balbinus hebt gesprooken;
Vertrouw geen schender, die een trouwbed dorst be-
(stooken.

FABIUS.

Wat trouwbed?

VITURIA.

Swijg, mijn Prins, tot meêr gelegenheid.
Balbinus werd daar, met Marcellus, in geleid.

VIERDE TOONEEL.

BALBINUS, MARCELLUS, FABIUS, VITURIA.

BALBINUS.

(den
EEn blijde boodschap doet de Booden altijd spoe-

MARCELLUS. (moeden,

Toen wy vertrokken scheen de Prins vol quaad ver-
Nu brengen wy bericht, dat hem de Vorst wil zien.
't Gerucht, gewoon zoo dra te rugge als heen te vliên,
Daar 't eerst niet als verraad en toeleg hem quam mel-
(den,

 Roemd

Roemt u nu voor zijn Troon als de eer der Room-
(ſche helden,
Als 't eenig ſteunſel van zijn Rijk en oorlogsmagt;
Niets werd met zoo veel vreugd, als uwe komſt, ver-
(wacht.

FABIUS.

't Verheugd my, dat uw dienſt zoo wel is afgeloopen.

BALBINUS.

Ik, van een doodlijke angſt en argewaan bekroopen,
Trad vol bekommering uw Vader in 't gezicht:
Niet dat het wroegend hert my van vergeete pligt,
Of Kroongeweld betichte, of dat ik was verleegen,
Voor eenige aanſlag of verraad van 's Veldheers wee-
(gen;
Maar om dat Vorſten ook aan uytgeſtrooid gerucht,
Aan hooffſche vleijers, die met ſchijn, met waan, met
(lucht,
Haar 't hert vervullen, om bedekt hun wit te treffen,
Haare ooren leenen, kon ik naauwlijk my ontheffen
Van eenige omzicht en betaamelijke achterdocht.
Dan ziende dat de Vorſt alleen de waarheid zocht,
Ontſloeg ik my van zorg, en, na 't verhaal der zaaken,
Kon zich uw Vader van uw trouwheid zeeker maaken.
Zijn vrindſchap, die u dan door ons werd toegezeit,
Stelle u geruſt en vry van alle omzichtigheid.

MARCELLUS.

Indien uw heusheid, die gewoon is dienſt te loonen,
Aan een, die u op nieuw tracht dienſt en trouw te
(toonen,
Wil gunſt bewijzen, zoo verzoek ik dat ik mag
Een van deeze eerſte zijn; is 't niet gelijk ik plag,
Ten minſte, dat ik by uw vrinden werd gereekent,
En met de zwarte kool van vijand niet geteekent.
Geduurzaamheid in dienſt mag voorts bewerken, dat
Ik weêr geniet het heil 't geen ik weleer bezat.

FABIUS.

Geen weldaad wierd by my ooit onbeloond vergee-
(ten.

MAR-

MARCELLUS.

'k Heb my, voor u, ten Hoofgedienstelijk gequeeten.
Indien'er tusschen ons ooit ongenoegen rees,
Door onbedachte taal, of liefde, die 'k bewees
Aan Julia, de Prins breng dit in zijn gedachten,
Dat die gebooren zijn uit eedele geslachten,
Vaak zeggen, 't geen hun ook zomtijds te zwijgen (voegd.
Gelukkig die zijn hert met klein geluk vernoegd

FABIUS.

Betoon my uwe trouw, 'k zal u mijn gunst betoonen,
En hooger als gy hoopt uw minste dienst beloonen.
'k Heb achting voor uw moed en de openhertigheid,
Die zich in de omtrek van uw weezen heeft verspreid.

BALBINUS. *Ter zijden tegen Marcellus,*

't Is zoo voor eerst genoeg, ik zal de Prins ontdekken,
Hoe ons verdrag hem zal een vaste borg verstrekken,
En 't geen Valerius u verder heeft bericht.

MARCELLUS.

Ik bid u hou my 't woord....

BALBINUS.

Denk gy maar om uw pligt.

MARCELLUS. *Tegen Fabius.*

'k Gebiê my in uw gunst.

Marcellus binnen.

VYFDE TOONEEL.

FABIUS, VITURIA, BALBINUS.

FABIUS.

MEld nu uw wedervaren;
Gy dorst uw hert straks om Marcellus niet verklaaren.

BALBINUS.

Al't geen gy hoorde is waar, en, boven dien, heeft my
De Stadvoogd vast belooft van hem op onze zy
Te krijgen.

FABIUS.

'k Ben beducht voor heimelijke laagen.

BALBINUS.

't Hof valt u in de hand, wie zal iets durven waagen?
Gy gaat wel by de Vorst als Veldheer, maar als kind
Ook by uw Vader, die uw lof en deugd bemind.

FABIUS.

Balbinus, 'k heb aanstonds met iemand hier gesproo-
(ken,
Die al de blijdschap van uw boodschap heeft verbroo-
(ken,
En my zoo zeer ontrust, dat mijn verwarde geest
In twijfel hangt, wie dat ik van u allen meest
Te vreezen heb.

BALBINUS.

Mijn Prins, is ooit mijn trouw bezweeken?

FABIUS.

'k Zal in vertrouwen dan van mijn geheimen spree-
(ken.
'k Heb uyt de Steedevoogd Valerius verstaan....

BALBINUS.

Uw zuster, met mijn zoon, Heer Prins, komt her-
(waards aan.
Hy heeft, door mijn beleid, haar stil te spraak gekree-
(gen.

VITURIA.

Mijn waarde held!

FABIUS.

Mijn lief, wat maakt u dus verleegen!

SES-

SESTE TOONEEL.

JULIA, ATTILIUS, FABIUS, VITURIA, BALBINUS.

JULIA.

MYn zusterlijke liefde, en dier verbonden pligt,
Verlangden na 't genot van 's Veldheers aange-
(zicht;
En, om u zelf 't bericht, 't geen gy vereyscht, te gee-
(ven,
Wierd ik door yver, en uw vrind, hier heen gedreeven.
'k Vond u ten mijnen dienste alle ogenblik bereid,
Bevind nu ook wat hert voor u hier binnen leit:
Maar hoe, Vituria vol droefheid en bekreeten?

BALBINUS.

Wat 's de oorzaak?

FABIUS.

Nu, mijn lief, doe ons de reeden weeten.

VITURIA.

Ik zal nu gy 't begeerd; de Stadvoogd, die zoo schoon
Zijn trouw u veylen komt, stak de uwe na de Kroon.
Dat eervergeete mensch .... ach! gun my niet te spree-
Versta my! (ken,

FABIUS.

Gun my toch, dat ik uw leet mag wreeken!
Is uwe kuisheid, of gezach geweld gedaan?

BALBINUS.

Mevrouw, doe uw gemaal uw herteleet verstaan.

VITURIA.

Toen gy te Veld voor Rome, en niet voor my mogt
(waaken,
Zocht hy mijne eerbaarheid zijn drift ten buit te maa-
(ken.
'k Heb hondert stormen van zijn geilheid uitgestaan,

Wat ving hy listen en bedriegerijen aan,
Om 't schelmstuk van zijn min behaagelijk te dekken!
Maar zoo zijne ontrouw u tot onrust kan verwekken,
Mijne onbezweeke trouw stel weêr uw hert gerust;
Hy minde, ik haate, en heb zijn vlammen nooit ge-
(gebluſt.
Hy vreesd uw wraak, en zoekt zijn misdaad goed te
(maaken,
Maar uw voorzichtig oog moet voor zijn veinzen
(waaken.

FABIUS.

Schrei niet, gy zult uw hert vernoegen in zijn straf.

JULIA.

Hoe quam 't, dat zuster my dit nooit te kennen gaf?

VITURIA.

(gen;
Om dat ik u mijn last niet vruchtloos wou doen draa-
(gen;
En niet eer klaagen, voor daar voordeel was in 't klaa-
Meêlyen eischte ik niet, dat's vrouwelijk vermaak.
'k Verlangde na de tijd van mijn gerechte wraak.

FABIUS.

Bedekte vijand, zoekt gy dus my te achterhaalen?
'k Zal u deeze ontrouw, schoon mislukt, doen duur be-
(taalen.

BALBINUS.

Zoo was de Stadvoogd hier?

FABIUS.

Hy ried my ernstig aan,
Niet by de Keizer als omzigtelijk te gaan.
Of immers wel verzien van waapens, vrinden, borgen,
Hy scheen niet voor zich zelf maar mijn behoud te
(zorgen.
Ook had hy daatelijk gehoord uit Moeders mond,
Dat Vader heimlijk na mijn val en leeven stond.

BALBINUS.

Wat Godheid zou zoo boos een hinderlaag gehengen,
En

En uw doorluchtig bloed zo ſchandelijk zien plengen:
Uw vroomheid blinkt te klaar in haar gerechtig oog,
Uw ſtiefmoêr, die u graag dus tot de vlugt bewoog,
Heeft dit maar uitgeſtrooid. Valerius, geneegen
Tot uwen dienſt, miſſchien omzichtig en verleegen,
Hoopt u door deeze raad een groote dienſt te doen,
En dus te winnen zijn vergiffenis en zoen.

FABIUS.

Nu zuſter zeg my eens hoe 't ſtaat ten Hoof geſchoo- (ren?

JULIA.

Daar liet zich dag op dag verſcheide tijding hooren;
Nu had men narigt, dat gy 't leeger had beſteed,
In noodeloos gevaar, dan, dat gy niets beſtreed,
Of dwongt het door uw magt; nu dat gy, opgebroo- (ken,
Geheel Brittanje zoud met ſcheepen gaan beſtooken;
Ten laatſten quam'er een zeer heimelijk beſcheid,
Dat alles by u tot een aanſlag wierd bereid;
Die, na 't zich aan liet zien, de Vorſt en 't rijk zou gel- (den,
Veel Leegerhoofden zelf na u de hoofden helden;
Ja, 't ſcheen byna vergeefs te wllen weêrſtand biên:
Maar toen men hier omtrent uw leeger quam te zien,
Riep met verbaaſde kreet een deel der hovelingen,
Nu komt hy de Adelaar, zelfs in zijn neſt, beſpringen:
Acht geen Romein zijn eed? wat goddelijk ontzach
Zal tog 't uitheemſche volk haar woorden en verdrag
Doen houden? als'er winſt by 't breeken werd gevon- (den:
Veel burgers, die de tong ſcheen door uw komſt ont- bonden,
Bedankten opentlijk de gooden, dat gy waard,
Na zoo veel ongemaks, tot haar behoud geſpaard:
Ja gingen 't heir te moet, of klommen op haar daaken,
Om uwe ontwonde vaan en de opgerechte ſtaaken
Der leegerhutten eens te zien in't veld verſpreid.
Zoo dan, elk ſprak van u na zijn genegentheid.
Maar Vader, die zig op uwe inborſt durft betrouwen,

Heeft u, zoo veel ik ooit kon merken, vry gehouwen
Van alle rijksverraad; des wacht hy, om met vreugd,
Noch eens in u te zien het ſweemzel van zijn Jeugd.

F A B I U S.

Daar's reden, ſchijn altijd van reden, om te vreezen,
En Vader veinſt geen vrees? 'k moet op mijn hoede
(weezen:
Of zou mijn deugd hem wel zoo vaſt voor oogen
(ſtaan,
Dat hy my niets miſtrouwd? maar hoe? geloof te ſlaan
Aan 't woord des Stadsvoogds, die zig eerloos heeft ge-
(draagen?
Neen veiliger is 't zich op Vaders woord te waagen.
Eiſch ik een zeegepraal? ik eiſch die met goed recht,
Ik naakte Rome niet voor alles was beſlecht.

B A L B I N U S.

Wat is uw oogwit dan?

F A B I U S.

Voorwaar ik durf verkiezen,
Noch ook verwerpen, wijl ik voordeel zal verliezen.
Fauſtinaas heerſchzucht jankt na mijn verderf, en val,
Haar vleiery, die licht de Vorſt verleijen zal, (zen
Ontſteekt mijne achterdogt; mijn roem in top geree-
Heeft Vaders nijdig oog aan alle kant te vreezen,
Ik heb met minder magt meêr uitgevoerd als hy
Hem vreeſd de raad, my liefd de raad, en burgery.
Mijn zeege is groot genoech, om hem heel klein te
(maaken,
Dat hy voor my niet waakt, doet my voor hem nu waa-
En vreezen dat hy my, al heimelijk, wel vreeſt; (ken,
Schoon nooit verraad in mijn gedachten is geweeſt,
Dat tuige 't Altaar, 't welk, op de aangepaalde landen,
Een witte ſtier voor Mars zag op zijn vlakte branden.
Dat tuige 't godendom, wiens hulp ik heb gebeên.
Toen ik van Roomſchen ben op Duitſchen grond ge-
treên.

A T-

ATTILIUS.

Elk eert uwe Oorlogsdeugd, vrees voor geweld noch (laagen.

FABIUS.

Zou ik hier ſterven als Verrader? ik verdraagen,
Dat mijne weederkomſt werd ſchandelijk miſduyd!
Zoo trok ik, goede goôn! ter quaader uuren uit.
Maar 'k ben te ver, en nu my ſchuyl of weg begeeven,
Strijd tegen de achtbaarheid van mijn beroemde lee- (ven.
Ik ga, komt volgt. vaarwel, mijn trouwe gemalin,
En waarde Zuſter.

BALBINUS.

Hier hangt de uitſlag aan 't begin.
Vertoef een oogenblik. 'k werd meêr, en meêr verlee- (gen,
En zie geen overwigt in al het overweegen,
't Is beide vol gevaar, het zy gy blijft, of gaat,
't Een leid u na de dood, en 't ander in de haat.
'k Heb, door Valerius, Marcellus pas gewonnen,
Of hoor een ſchelmſtuk, ach! terwijl wy pas begonnen
De ſlibberige voet wat vaſt te zetten, komt
Een warring op, die my beangſt maakt en verſtomd.
Maar of de Stedevoogd was trouwer als wy denken,
Wat kan de voorzorg van u zelf, de Keizer krenken?
Verzie u van geweer en wapening, en al
Wat u tot lijfsbeſchut, in eenig ongeval,
Als noodweer dienen kan; beveel voorts al uw zaaken
De gooden, die voor 't recht van ieders onſchuld waa- (ken.

FABIUS.

Ik vind uw raadſlot goed, en ga my voorts verkleên,
Breng al mijn vrinden, in de voorzaal, vaſt by een.

VITURIA.

Laat ik u dienen, of 't miſſchen voor 't laatſt mogt (weezen,

FABIUS.

Gy vreeſde nooit.

VITURIA.

'k Had ook nooit zoo veel recht tot vreezen.

FA-

FABIUS. *tegen Attilius.*

Maar gy, verzuym geen tijd.

ATTILIUS.

Ik breng uw Zuſter maar
In veiligheid weêrom.

Fab. Vitur. Balb. binnen.

SEVENDE TOONEEL.

JULIA, ATTILIUS.

ATTILIUS.

NOch naauwelijks 't gevaar
Der woedende oorlog en zijn moordgeweld ontvloo-
(den,
Bied ik de Prins mijn dienſt, daar 't Hof hem heeft ont-
(booden;
In hachgelijk bezoek, daar hy zich waagen moet,
Zal hy bevinden, wat een vrind die trouw is doet.
Laat dit de toegang zijn om op uw gunſt te hoopen.

JULIA.

Die toegang ſtaat u vry, en is voor ieder open.
Uw hoop hangt van uw keur en wil en inzicht af.

ATTILIUS.

Wat baat het, of ik my dat zoet verbeelden gaf?
En geen beloften had? of 't dan miſſchien gebeurde,
Dat met uw broeder my uw ſtiefmoêrs haat ver-
(ſcheurde,
En ik, mijn vrind getrouw, met hem te ſneuv'len quam;
Zoo bid ik, laat de kracht der eerelijke vlam,
Die in mijne oogen blaakt, uit uw bekoorlijke oogen
Een vonkje drijven van uw liefde, aan wiens vermoo-
Alleenig mijn geluk en hoogſte zeegen hangt. (gen,

JULIA.

Denk dat heer broeder na uw byzijn al verlangd.

AT-

ATTILIUS.
Denk dat ik 't uw geniet.

JULIA.
De tijd wil dat wy ſcheiden.

ATTILIUS.
En gy, dat ik u zal miſtrooſtig heen geleiden?

JULIA.
Maakt dat ik door de dienſt, die ik van u zal zien,
Aan broeder reeden heb, van u mijn gunſt te biên;
Zijn welſtand is de mijne.

ATTILIUS.
En mijne, in u geleegen,
Heeft nu een grondſlag, van beſtendigheid gekreegen,
Ik ſpoei my na de Prins, ô langgewenſchte dag!
Waar in ik, door mijn dienſt, uw gunſt verhoopen mag.

Jul. Attil. binnen.

DER-

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

DE KEIZER, FAUSTINA, ÆMILIUS, CALISTHENES.

FAUSTINA.

KAn al mijn ſtreelen nu mijn Keizer niet bekooren?
Heeft uw genege hert dan alle gloed verlooren?
Zijt gy 't niet, die vol luſt mijn boezem hebt gedrukt,
En van mijn Maagdeſchoot de bloezem afgeplukt?
Kan uw genadig oog deeze oogen, zoo vol vonken
Van liefde, weigeren eens vrind'lijk toe te lonken?
Wat misdaad deed ik aan mijn waarde bedgenoot,
Dat hy, afkeerig, mijne omhelzingen verſtoot?

KEIZER.

Mijn zinnen, door 't gewicht van zorgelijke zaaken
Gedrukt, zijn niet geſtelt om 't aangename blaaken
Van uw aantrek'lijk oog te ontfangen, en met gloed
Weêrom te voeren in uw brandende gemoed.

FAUSTINA.

Zoo mind gy my?

KEIZER.

Waar toe dit twijfelachtig vraagen?

FAUSTINA.

Begeerte om my alleen, alleen te doen behaagen,
Maakt dat mijn yver, als met duizend oogen, waakt,
Of ook een tweede mijn geheiligd bed genaakt.

KEIZER.

Gy moet met zulk een taal mijne ooren niet verveelen.

FAUSTINA.

Kan u de Moeder niet? zoo laat haar krooſt u ſtreelen;
Is dit de vrugt niet van ons Vorſt'lijk huwlijksbed?
Is dit de vreugd niet daar uw hoop was opgezet?

Schaft

Schaft deeze u zoo veel angst als hy, die, kloek ter waa-
(pen,
Thans na uwe ondergang en laatste snik komt gaapen?
Dwingt zulk een teeder hert u niet meêr voorzorg af
Als hy? die u nu dwingt te zorgen voor uw staf.
Hy zal, met u, zich wel by vyanden betrouwen,
Daar gy, by de ander, voor een vyand werd gehouwen.
Hoe lastig is den pracht van 't Keizerlijk gewaat?
En de ingebeelde roem van hoogbewind van staat!
Wanneer een ander, met gevreesde staale ving'ren,
't Gebied zich eigend, en weet na zijn zin te sling'ren.

KEIZER.

'k Begrijp uw meening; maar besweer u, by mijn kroon,
Dat ik zal waaken voor de welstand van uw zoon.
Dat Fabius eerlang zal voelen, hoe een Vader, (der.
Een Vorst, zich wreeken moet aan ieder Rijksverra-
Vorstin, dit zy genoech, en stelle uw hert gerust.

CALISTHENES.

Het voegd de Prins, dat hy des Keizers handen kust,
Hy moet eerbiedig en voor alles dankbaar weezen.

ÆMILIUS.

Heer Vader, nu gy waakt heb ik geen leet te vreezen.
Ik dank u voor die gunst, en 't geene ik meêr genoot.

FAUSTINA.

Hoe is de Keizer dus van vreugde en lust ontbloot?

KEIZER.

'k Verwacht de Stadvoogd, die zoo daat'lijk my deê
Dat hy my spreeken quam. (weeten

FAUSTINA.

Het heeft my vaak gespeeten,
Dat mijn beleeft onthaal uw hert....

CALISTHENES.

Mevrouw gy vergd
Het Keizerlijk geduld te veel.

FAUSTINA.

Ik zal....

CALISTHENES.

Gy tergd
Dus zijne oplopentheid. Ik zie de Stadvoogd komen.
Ey, neem uw afscheid toch!

TWEEDE TOONEEL.

VALERIUS, MARCELLUS, KEIZER, FAUSTINA, ÆMILIUS, CALISTHENES.

VALERIUS. *Ter zijen tegen den Keizer.*

WY hebben iets vernomen,
't Geene, aan uw Majesteit, alleenig diend ontdekt,
Des bid ik dat ook zelf de Keizerin vertrekt.

KEIZER.

Het zal geschieden. Mijn Vorstin, wild nu vertrekken,
Hoe ver mijn liefde gaat zal ik u haast ontdekken
Met meêr gelegenheid. Vaarwel, mijn Keizerin,
Verlaat u op mijn zorg.

FAUSTINA.

'k Verlaat my op uw min.
Faust. Æmil. Calisthenes binnen.

DERDE TOONEEL.

KEIZER, VALERIUS, MARCELLUS.

KEIZER.

WAt hebt gy beide ontdekt? spreek op, daar 's niet te vreezen.

VALERIUS.

Dat Fabius aanstonds hier by de Vorst zal weezen,
Verzelt met Hopluy, die hem zeer genegen zijn.
Hy heeft bedektelijk veel krijgsvolk in de schijn

Van

Van edelliên en knechts, de Hofplaats doen bezetten:
En zal de toegang van uw Kamer zelf beletten.
De gallery is reeds met zijn gevolg gevuld.

KEIZER.

Hy ſtel zijn kracht in 't werk. Gy, mijn getrouwe, zult
Hem, door mijn liſtigheid, zien in mijn handen raa-
(ken:
En nu gy dus my, van uw trouw komt zeeker maaken,
Waar in ik altijd heb mijn toeverlaat geſteld,
Zal ik ontdekken, hoe ik zijn bedekt geweld
Ontworſt'len zal. 'k wil hem zoo vrindelijk ontfangen,
Zoo ſtrooken, dat zijn hert in twijfeling zal hangen,
Of al zijn Hofverraad hem zoo veel zeege wel
Kan geeven, als ik zelf hem in de handen ſtel:
Maar als hem alles dus ſchijnt na zijn zin te lukken,
Zal zijn geduchte magt voor mijne voorzorg bukken,
Hy ſterven, en de kroon weêr vaſt ſtaan op dit hoofd.

MARCELLUS.

't Schijnt zich de Keizer reeds deeze uitſlag al beloofd.
Ik vrees zijn arm zal u dit oogenblik verraſſchen.

KEIZER.

'k Heb 't volk al by de hand, dat op zijn arm zal paſſen,
Zijt maar geruſt. Wat waant mijn opgeblaaze zoon,
Dat ik niet waak voor de eer, en 't recht van deeze
(kroon?
Neen, hy zal 't anders in zijn ondergang bevinden.

MARCELLUS.

Hy ſteunt op 't aanzien van zijn krijgsdeugd, roem en
(vrinden.

KEIZER.

Die zeegekrijtery, dat juychen ben ik moê,
Eer hy my dood, is 't beſt dat ik hem dooden doe. (ven,
Maar om geen achterdocht aan 't waakende oog te gee-
Gaa meê by zijn gevolg. heeft u zijn haat gedreeven
Uit alle uwe ampten, gy zult door mijn liefde weêr,
En om uw trouw, u zien herſteld in liefde en eer.

Marcel. binnen.

VIERDE TOONEEL.

KEIZER, VALERIUS.

VALERIUS.

HY zoekt, met in de ſchijn van hier te zeegepraalen,
Uw val, en zal die liſt, zelf met zijn val, betaalen.

KEIZER.

Een ander oogwit, als 't bewaaren van mijn kroon,
Dwingd my, ſpijt pligt en bloed, Prins Fabius te doôn.
'k Vrees voor geen rijksgeweld, 'k ben niet beducht (voor laagen,
Zijn inborſt is te grootſch om zich zoo laf te draagen.
Al wat ik daat'lijk aan Marcellus heb verklaard,
Is ver van 't raadſlot dat mijn boezem heeft geſpaard
Voor u, wiens trouw alleen dit ſtuk was te openbaaren.

VALERIUS.

Mijn trouwheid zal uw gunſt gedienſtig evenaaren.
Maar vley u niet te veel met de inborſt van de Prins,
Hy dingd u na den hals, of ſlaat gy eenigſints
Noch twijfel aan 't beſcheid u uit het heir geſchreevèn?

KEIZER.

Een and're reeden heeft my tot zijn dood gedreeven.
Ik min Vituria, wiens ſchoonheid mijn gemoed
Zoo heeft geraakt, dat zy my alles waagen doet
Om dat genot. Noch eer, noch bloed, noch kroon, (noch pligten,
Doen mijn verlieftheid voor haar heilig aanzien zwig- (ten:
En wijl ik, om hier toe te komen, weg noch kans
Kan zien, als door de dood en neederlaag haars mans,
Zoo moet hy ſterven.

VALERIUS.

„ Ach! wat hoor ik! zoo mijn reeden,
Mijn raad, en trouw aan u ooit eenig voordeel deeden,
Zoo mijn genegenheid by u in achting is;

Zoo

Zoo volg mijn raad, mijn Vorst, 'k voel eene ontſtelte-
Wijl my te binnekomt wat naſleep van elenden, (nis,
Gy Rome, en u, beſcheert met de achtbaarheid te ſchen-
(den,
Die 's Keizers naam zoo hoog alom heeft opgevoerd.

KEIZER.

't Verhaal ontſteld u, denk hoe my de zaak ontroerd.
Maar toch, wat is uw raad?

VALERIUS.

Laat die gedachten vaaren,
Zoo gy uw Heerſchappy en leeven wilt bewaaren.

KEIZER.

En hoe?

VALERIUS.

„ Wat zeg ik beſt?

KEIZER.

Kan 't zeekerder geſchiên,
Als door zijn dood, die 'k maar alleenig heb te ontzien?
Zijn ſterven zal aan my een dubbeld leeven ſchenken,
Wie dan mijn kroongezag, en liefde kunnen krenken?
Wat maakt u dus verzet? wat bind uw tong dus in?
Want zorgt gy voor mijn lijf? ik leef nu in mijn min,
Zoo doe mijn ziel 't genot van haar verlangen ſmaaken.

VALERIUS.

Zoo 'k u eerbiediglijk iets mag indachtig maaken,
Denk dat gy Keizer zijt, dat een lafhertigheid
Als deeze is, tot uw val een vaſte grondſlag leit,
Dat gy aan haar geſlacht, en Vorſtelijke neeven,
Zult volle ſtof van wraak en ongenoegen geeven,
Dat ook uw bedgenood, die u zoo heftig mind,
Die u verheugd heeft, door het teelen van een kind,
Als zy uw afkeer ziet, van minnenijd ontſteeken,
Zal trachten deeze hoon, aan u of haar, te wreeken.
Dat ook een burgery, die wankelt met den raad,
In Hofkrakeelen zeer lichtvaardig overſlaat.

KEIZER.

'k Heb al die zwarigheid en meerder overwoogen,
'k Weet alles wat gy my noch meêr zoud zeggen moo-
(gen:
Maar weet ook, dat mijn liefde alreeds zo ver my bragt,
Dat alle tegenraad werd voor quaâ raad geacht.

VALERIUS.

Indien Fauſtina u ?...

KEIZER.

Noch eens, ik leen geen ooren
Aan inzicht, of belang, betaamen, of behooren.
Ik min, dat's reeden dat ik ook genieten wil.

VALERIUS.

Een reedenlooze min...

KEIZER.

Valerius, zwijgſtil.
Wat naam mijn liefde krijgt, ik zal haar toch beminnen.

VALERIUS.

'k Zal nochmaal tragten, door de reeden, u te winnen;
't Is ſchand'lijk dat gy na uw dochters liefde ſtaat.

KEIZER.

Een, die zijn eige zoon, zelf tot de dood toe, haat,
Zou die nu ſchand zien, in zijn echtgenood te minnen?

VALERIUS.

Hy maakt zich haat'lijk, nu hy u tracht te overwinnen.

KEIZER.

Zy haar behaaglijk, ſchoon zy my verwonnen heeft.

VALERIUS.

,, Wat raad ik nu, dat hem geen achterdenken geeft?

KEIZER.

Ik zie mijn lijfſtaffiers, daar zal de Prins al weezen.

VALERIUS.

Nu hebt gy meêr uw liefde, als hy uw haat te vreezen,
Die kan hem maar voor eens ontlijven tot zijn ſtraf;
Maar deeze liefde zal u ſtraffen tot aan 't graf.

VYF-

VYFDE TOONEEL.

FABIUS, BALBINUS, MARCELLUS, ATTILIUS, *met een gevolg van zwijgende Leegerhoofden, en Edellieden.* KEIZER, VALERIUS, *des Keizers lijfwacht.*

FABIUS.

IK kom, Heer Vader, om u 't recht verhaal te geeven,
Van 't geene ik met uw magt in Duitsland heb be-
(dreeven;
Dat, door mijn Oorlogsroê, dit roemen sta my vry,
Gegeeseld, eind'lijk boog voor uwe Heerschappy,
Ontfangende het juk, gedienstig op zijn schouwd'ren,
Van uwe winterbende en Slot, en Steedehoud'ren.

KEIZER.

Gy zijt my welkom: toch ik hoorde al hoe 't geluk
Ons zeegende, en uwe arm de Vyand sloeg in 't juk.
De dienst, die 't Vaderland heeft door uw deugd ont-
(fangen,
Doet Hof en burgery met ongeduld verlangen,
Om uwe zeegekoets, met vrolijk handgeklap,
Te volgen in de drang der oude Ridderschap,
Die u, omringt van pracht der Priesterlijke reyen,
Door zeegeboogen, na de Kerk van eer, zal leyen.

FABIUS.

'k Zal by die stacy ook mijne oorlogsgiften doen,
En met de buit van Goud en Zilver ruim vergoên
De kosten van de tocht; 'k zal daar ook by vereeren
Een magt van slaaven en gevangene Oorlogsheeren.
Voorts Vaanen, Paarden, Veldtrompetten, en al
('t geen,
Daar ik met zeege, tot uw heil, heb om gestreên.

KEIZER.

(ren,
Gy queet u als een held; maar zomtijds moest ik hoo-

Dat gy 't ontzach al voor uw Vader had verlooren.
'k Vertrouwde u alles goeds, hoe zeer elk was beducht,
'k Sloeg nimmermeer geloof aan Brieven, of 't gerucht,
Dat my berichten quam, hoe al de Pylenaaren,
En lichte Ruiters, u voor Keizer reeds verklaaren.
De Vaanſoldaten, en haar Hoofden, zijn bereid
U voor te ſtellen tot een tweede in 't Rijksbeleid:
Dat gy, tot vijfmaal toe, Auguſtus zijt geheeten,
En ſesmaal, 's Rijks behoud; dat elk heeft uitgekreeten.
Dit 's onze toevlucht; ja, wel tienmaal, zulk een held
Moet ons bevrijen van 't Uitheemſche krijgsgeweld:
Voorts, dat dit ſlaafſche volk nu eens zou adem ſchep-
(pen,
En de Adelaar met moed weêr klaauw, en wieken rep-
Wat is van dit gerucht? (pen.

F A B I U S.

'k Weet van dat juichen niet.

K E I Z E R.

'k Vergeef 't u, of 't aldus, of anders is geſchied:
En om te toonen hoe ik meen met u te leeven,
Zeg wat gy eiſchen komt, uw Vader zal 't u geeven.
Is 't dankſchrift van den raad? is 't deel in 't Rijksge-
(zach?
Is 't meêr als zegepraal? ik wil van deezen dag
Een teeken geeven, hoe ik ooit uw deugd bekroonde.

F A B I U S.

Indien ik toeſtond dat Heer Vader my dus loonde,
De ſchaamte zou 't vergrijp, van die hovaardigheid,
My drukken op de kaak: indien mijn krijgsbeleid,
By Vader werd erkend als...

In het buigen ontvalt hem een Ponjaard, die hy onder zijn Panzer verburgen had.

K E I Z E R.

Op, ik ben verraaden!
Op mijn Staffiers! men zoekt in 's Keizers bloed te ba-
Op zorg'loos Hofgezin! bezie nu wat my naakt, (den,

En

En hoe mijn Zoon na mijne, en uwe, neêrlaag haakt.

VALERIUS.

Marcellus neemt de Ponjaard op.

Ontstel u niet, mijn Vorst.

KEIZER.

Wie kan mijn dood weêrhouwen!
Maar gy, door wiens bestier deeze aanslag is gebrou-
(wen,
Verraader, stoot uw kling, noch rookende van 't bloed
Der vyanden, in 't hert, dat gy erkennen moet
Voor 't eenige aan wiens liefde uw leeven is verbon-
(den.

FABIUS.

Heeft ooit verschooning, by de Keizer plaats gevon-
Nu zal 't de mijne doen. den?

BALBINUS.

Gy kend uw dappre Zoon.

KEIZER.

Heb ik hem daat'lijk noch de Staf niet aangeboôn?
Wat wil hy meêr? of moet mijn hartebloed de vlekken,
Van 't godloos Rijksverraad, met hooger verf bedek-
(ken?

FABIUS.

't Geweer, dat uit mijn borst, in 't buigen, daat'lijk
(schoot,
Verburg ik, om mijn lijf, in halsgevaar en nood,
Te weeren, en mijn dood elk duur betaald te zetten,
Die my bespringen wouw; 'k misdeed nooit aan de
(wetten
Van kinderpligt; maar, om te spreeken uit de borst,
Ik vreesde al heimelijk voor Hofverraad, en dorst
My ongewapend, op uw woord, niet hier begeeven.

KEIZER.

Gaf ik hier reeden toe?

FABIUS.

'k Wist dat u was geschreeven,
Dat eenige aanslag stil by my wierd onderleit;
Nu vreesde ik dat, en dit, en ander valsch bescheid

Uw licht bewegen mogt, mijne onschuld op te komen,
En heb ik Vader niet, hy heeft my niet te schroomen.
'k Bezweer u by mijn Hoofd, dat, wat gy zaagt of ziet,
Hy toont zijn Borstwapen.
Alleenig, tot mijn lijfsverzeek'ring, is geschied.

BALBINUS.

'k Verzeeker dit de Vorst by mijn geluk, en Deegen.

ATTILIUS.

'k Verpand my voor dat woord, en ook van 's Veldheers weegen.

KEIZER.

Het smert my in de Ziel, dat mijn genegenheid,
Mijn gunst, mijn liefde en woord zoo dwars werd uitgeleit,
En geen meêr wortel, en vertrouwen heeft geschooten,
In u, mijn Zoon, die 't al hebt van mijn hand genooten.

VALERIUS.

Nu hy het oogwit weet, stel zich de Vorst gerust.

KEIZER.

Welaan, mijn Kind, 'k heb u wel duizendmaal gekust,
Toen uwe onnozelheid, mijne, en uw Moeders oogen,
In uw bevalligheid vernoegd, en opgetoogen,
Behaagde, voel op nieuw, nu ik uw kaaken druk,
Hoe zich dit hert verheugd in u, en uw geluk.

VALERIUS *ter zijden tegens Marcellus.*

Marcellus, ach! ik vrees dat hy my aan zal klaagen.

MARCELLUS.

Hy houd u voor zijn vriend.

FABIUS.

'k Weet u niets op te draagen
Als mijne eerbiedigheid, en onbevlekte trouw.

KEIZER.

Ga groet de Keizerin, terwijl ik raadslag hou,
Met deeze Heeren, om op 't prachtigste u te onthaalen,
Met al uw Helden, in 't aanstaande zeegepraalen.

FABIUS.

'k Gehoorzaam uw bevel, uw heusheid maakt my stom.
Fab. Balb. Attil. Leegerhoofden, &c. binnen.

KEI-

KEIZER.

„Ga Heen,ontrouwe,'k wacht u leevend niet weêrom.

SESTE TOONEEL.

KEIZER, VALERIUS, MARCELLUS.
Des Keizers Lijfwacht.

KEIZER.

MYn Lijfstaffiers,gy zult te zamen wacht gaan hou- (wen,
Hier in de voorzaal.Nu staat al mijn hertsvertrouwen,
Lijfwachten binnen.
Op u, nu zie ik 't recht van uw bekommering,
En dat zijne aanslag, die 'k zoo listig daar ontspring,
Mijn dood tot doelwit had. Eerst wilde ik hem ontlij- (ven
Uit minnelust,nu komt ook wraak my daar toe drijven.
Tegen Marcellus.
Ga dan, terwijl hy zich aan schijn van gunst vergaapt,
En op die wacht gerust in 's vijands armen slaapt:
Verrasch hem met die kling tot mijn bederf gesleepen,
Hy werde in 't spreeken, met Faustina, aangegreepen,
En afgemaakt, 'k zal haar verblinden met die schijn,
En hy in 't minste daar niet op zijn hoede zijn. (der,
Ga heen,met mijn Staffiers;maar kom vooral niet wee-
Of breng ook teeken dat uw hand hem sloeg ter nee- (der.
Tegen Valerius.
En gy, die 't oogwit kend, van mijn genegenheid,
Draag zorg, dat, met geweld of list, door uw beleid,
Vituria terstond werde in mijn magt gegeeven.
'kWerd nu van dub'le drift onweerbaar aangedreeven,
Van wraak op mijnen Zoon,van liefde tot zijn Vrouw.
Gaat beide, volgt mijn last, en blijft mijn wil getrouw.
Gy zult genieten,wat gy zult tot loon begeeren.
Ik zelf zal onderwijl Balbinus weêr doen keeren,

En houden, met zijn Zoon, zoo lang hem in gesprek,
Tot ik een uitslag van uw beider dienst ontdek; (ven.
Dan zullen zy eerlang mijn wraak op 't felste ook proe-
De Keizer binnen.

SEVENDE TOONEEL.

VALERIUS, MARCELLUS.

VALERIUS.

(ven,
HOort gy die last wel? die my meerder kan bedroe-
Als al de Hoop, die 't hert voor deeze heeft gestreeld,
My ooit vermaaken kon, Marcellus, ach! verbeeld
U eens mijn slechte staat, 'k moet haar den Keizer
(brengen,
Als 't voorwerp van zijn liefde, om wien ik my ging
In bloedig Hofgeschil, en doodelijk gevaar: (mengen
Ik help haar winnen, en gewonnen mis ik haar! (ven
De wraak vernoegt uw hert; en 't mijne, door het der-
Van lang gehoopte min, moet in zijn driften sterven.

MARCELLUS.

Hy mind Vituria?

VALERIUS.

Hy mind Vituria!
En dreigt elk die hem stoord, met de uitterste ongenaâ,
Ach! kon de wreedheid, die hem Fabius doet dooden,
Hem haar ook haaten doen! 'k heb u mijn hand ge-
(booden
In uwe wraak, ey! bied my de uwe in mijne min.

MARCELLUS.

'k Beken ik sta versteld, my valt geen middel in,
Om haar uit 's Keizers hand, in uw geweld te krijgen.

VALERIUS.

Zou al mijne arbeid, al dit hoopen, haaken, hygen;
Zoo vruchteloos vergaan? ô neen! ik zal, in spijt,
Van

Van 't Keizerlijke ontzach en zijne minnenijd.
Mijn min vervolgen, en het uiterste eer gaan waagen;
Als dat ik zulk een buit mijn Vyand t' huis zal draagen:
Want wie haar nevens my durft lieven, acht ik voor
Mijn Vyand.

MARCELLUS.

Zacht, mijn Heer, geef reeden wat gehoor.

VALERIUS.

Gy krijgt uw wraak, en hoop van Julia te winnen.
Ik vloek de Keizer, hoe, zal hy zijn Dochter minnen?

MARCELLUS.

Wees niet te hevig; maar treê zelf in uw gemoed;
Wat pligten zijn'er, dien de min niet swichten doet?

VALERIUS.

Wat raad dan? want ik heb, met al mijn tegenspreeken,
Hem maar tot achterdocht, en feller liefde ontsteeken.
Indien ik om zijn....

MARCELLUS.

Zacht, ik vind gelegenheid,
Laat ons de Keizerin ontdekken hoe 't hier leit.
Zy zal, verneemende des Keizers liefde, woelen,
Om, door uw minnedrift, haar minnenijd te koelen:
Haar haat en spijt, mijn wraak en liefde, uw drift en (trouw,
Maakt dat ik van uw wensch, my als verzeekert hou.

Valer, Marc. binnen.

VIER-

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

FAUSTINA, VALERIUS, MARCELLUS.

FAUSTINA.

Vituria kon dan mijn Keizers oog behaagen!
Hy mint haar? Huw'lijks goôn! moet ik die ſmaad (verdraagen?
Ik ſterf van minnenijd, ontrouwe bedgenood,
'k Vervloek my, dat ik u ooit gunſt, of liefde bood!
Wee my! en wee mijn kind!

VALERIUS.

'k Heb zijn geduld gebrooken,
En om mijn oogwit, ſtout zijn driften weederſproo- (ken.

FAUSTINA.

Swijg ſtil van deeze dienſt, gy bood my ſlechs de hand,
Niet my, maar wel tot hulp van uwe geile brand, (wen,
Gy mind haar meede! ach my! verlaatenſte aller vrou-
En die laſhertige verzuimt zijn kling te douwen
In 't hert van Fabius? ten dienſt van uwe min!
Geveinſde vrinden, eerd gy dus uw Keizerin?
Die van uw hand de kroon voor haaren Zoon ver- (wachte,
En in zijn Heerſchappy ook na uw grootheid trachte,
Geſchied my dit van u, wien ik voor vrinden ken,
Wat wacht ik al van haar, aan wien ik haat'lijk ben!
Ontrouwe, laſtige en myneedige gemoeden,
Wat achterdenken kan zich voor uw loosheid hoeden?
De Keizer heeft met u een oogwit, gy een min,
En een bedriegery, van my alleen, in 't zin.
Vervloekte minnedrift, die, daar ik al mijn duchten,
Mijn zorgen, mijn gevaar dagt deezen dag te ont- (vluchten,

My

My overrompeld met een onruſt, die 't gemoed
Meêr quelling als de luſt tot grootheid lijden doet.
Benaauwde, elendige leer wreeken of ſtraks ſterven,
U zelf verweeren, of u zelve ſtraks bederven.
Verachte Vrouw! voldoet uw min de Keizer niet?
Maak dat gy in uw wraak, uw ſpijt vernoegen ziet.
Maar ach! aan wien moet ik my 't eerſte en felſte (wreeken?
Aan u, wiens lafheid my in deeze nood laat ſteeken;
Of aan de Keizer? die mijn min dus ſchand'lijk hoond,
Of aan Vituria? die zich zoo ſchoon vertoond;
Of aan my zelf? die aan verwijfde en ſlappe handen
Een Mannelijke daad beval, hem aan te randen,
Die my alleenig maar ſcheen in de weeg te ſtaan:
Maar ach! nu zijn'er twee, nu moet ik zelf vergaan!

VALERIUS.

Wat raad, Vorſtin?

FAUSTINA.

Wat raad Vorſtin? hoe durfd gy 't vraagen?
Hebt gy die vraag aan uw verliefheid voorgeſlaagen?
En kon de wraak aan u hier op geen antwoord biên?
Onteer of dood haar, of gaat uit deeze oogen vliên.
Zoud gy verliefd zijn? neen, gy wild my maar bedrie- (gen;
Toch zult mijn minnenijd, zoo licht in ſlaap niet wie- (gen,
'k Zal vrienden zoeken, die gehertigd voor mijn zaak,
Geen inzicht hebben van haar eige liefde of wraak.
Diend dit de Keizer aan, Verraders, doet hem weeten,
Dat mijn gehoonde Ziel, van minnenijd bezeeten,
Zal waagen, voor mijn bed, en ſtaat, en braave Zoon,
Al wat hy waagen durfd voor min en Staat, en Kroon.
Ik vrees niet voor zijn wraak. 'k zal 't leeven eer ver- (liezen,
Als om het leeven ſchande, in bedde en naam, verkie- zen.

MAR-

MARCELLUS.

Vorſtin, hou uw gemak, vertrouw op deeze hand.

FAUSTINA.

Had die getrouw geweeſt, de Prins was al van kant.

VALERIUS.

Wat kan mijn liefde aan u als ruſt en voordeel geeven?
Want ſchoon de Keizer, van verlieftheid aangedree-
My heeft bevoolen haar te leev'ren in zijn magt, (ven,
'k Zal dat gebod, in ſpijt van zijn bevel, met kracht,
Met liſt, met alles wat my meêr zal dienſtig weezen,
Ontgaan; want dat verlies heb ik alleen te vreezen.

FAUSTINA.

Is't ernſt Valerius?

VALERIUS.

Zoo zeer, ô Keizerin!
Dat ik van nu af zweer, te komen tot mijn min;
Ja, eer ik aan de Vorſt zal dat genot gehengen,
Zijn bloed, of't haare met mijn eige hand te plengen.
Ik kom niet om van u te werden aangeſtookt,
Het bloed, dat door zijn drift in deeze boezem kookt,
Ontzeit my ruſt, en tijd, om alles te overweegen;
Des ben ik niet om vuur, maar middelen verleegen,
Om beſt te raaken, tot verkoeling van mijn vuur.

FAUSTINA.

Zoo komt gy wel te pas, en zult u in dit uur
Vernoegen zien door hulp, die 'k u zal kunnen geeven.
'k Zal, ſchoon gy om uw min, zijt tot mijn hulp gedree-
Uw wit verbergende, betrouwen op uw woord, (ven,
En helpen aan uw wenſch. dat ik aanſtonds verſtoord
Wat hevig uytvoer, zegt, werde ik niet fel getroffen!,
Die eydel op de naam van Keizerin zal ſtoffen,
Wanneer Vituria des Keizers hert verheerd,
En my, in't aangezicht verachtende, braveerd!

VALERIUS.

Wat middel is'er? ei! laat my niet langer haaken
Na de uitſlag, voor ons beide, om tot ons wit te raaken.

FAUS-

FAUSTINA.

'k Verwacht aanstonds de Prins, verzelschapt met zijn (stoet.
De Keizer wil, dat hy als moeder my begroet.

VALERIUS.

Soo is 't.

FAUSTINA *tegen Marcellus.*

Na wat gesprek moet gy, van 's Keizers weegen,
Hem zeggen, dat de Vorst een tijding heeft gekreegen,
Waar op hy met zijn zoon graag eens te raade ging;
Wanneer hy meê gaat, pas dan op uw hand en kling.

MARCELLUS.

De weg is goed. ik zal zijn vrinden ook verzenden
Met eenig schijnbaar stuk of oorzaak voor te wenden.

FAUSTINA.

Dan blijft Vituria alleen, en in uw magt.

VALERIUS.

O raadslot! door wiens hulp ik dat geluk verwacht,
Waar voor ik ampt en eer, en leeven stel te pande;
Ontziende vrees, noch schrik, voor 's Keizers haat of (schande,
Begunstig mijne min! die, schoon zy bloedig is,
Mijne overheerde ziel houd in haar hechtenis.
Maar of zich Julia mede onder....

tegen Marcellus.

Wijk, zy komen.

FAUSTINA.

Betoond uw moed in't geen uw hert heeft voorgenoo- (men.

Marcellus binnen.

TWEE-

TWEEDE TOONEEL.

FABIUS, VITURIA, JULIA, BALBINUS. ATTILIUS, FAUSTINA, VALERIUS.

FABIUS.

(weêrom
DE vreugd, die ik gevoel, vrouw Moeder, van
In Vaders gunſt te ſtaan, is de oorzaak dat ik kom,
Om volgens mijne pligt, mijn dienſt u aan te bieden.

FAUSTINA.

't Behaagd my; maar die u tot zulk een voorzorg rieden,
Zijn ſchelmen, of ten minſte al te onbedacht geweeſt.

VALERIUS.

'tIs voort geen ſchelm, Vorſtin, die iets op reden vreeſd.

BALBINUS.

Men ſtaake nu 't verhaal van haatelijke zaaken;
't Bericht der Veldtocht, zal Mevrouw veel meêr ver-
(maaken.
Hoe 't ſteege Duitsland, door uw krijgsdeugd week
(gemaakt,
Is, als een wingeweſt, aan 't Roomſche Rijk geraakt.

FAUSTINA.

'k Verlang die tocht van eere uit 's Veldheers mond te
(hooren.

DERDE TOONEEL.

MARCELLUS, FAUSTINA, FABIUS, VITURIA, JULIA, BALBINUS, ATTILIUS, VALERIUS.

MARCELLUS.

(ſtooren.
HEt moeit my in die vreugd, Mevrouw, te moeten
De

De Keizer gaf my last de Prins te zeggen, dat
Hy met hem van iets grootsch aanstonds te spreeken
(had.

FABIUS.

Waar van?

VITURIA.

„ Ach! hemel wilt alle onheil van ons keeren.

MARCELLUS.

Daar 's tijding dat een deel der oudste Baanderheeren,
Oproerig, nu het Heir weêr is van haaren boom,
Haar magt verzaam'len aan den Rijn en Donaustroom.

FABIUS.

Is 't moog'lijk?

FAUSTINA.

Laat my eerst toch dit vermaak genieten,
Zoo weinig wachtens zal de Keizer niet verdrieten.

FABIUS.

Ik keer zoo daatelijk, Mevrouw, ik bid verschoon
De haast, waar door ik my mijn Vorst gedienstig toon.

VALERIUS.

Ai! wild in 't kort...

FABIUS.

Mevrouw, 'k zal u eerlang vernoegen.
Gy Heeren moet met my, u meede derwaards voegen.

BALBINUS.

Indien 't de Prins gevald.

FABIUS.

Vaarwel, mijn bedgenood.

VITURIA.

Ik vrees voor ongeval.

FABIUS.

Uw vrees is al te groot.
Met uw verlof, Mevrouw.

Fab. Balb. Attil. Marcel. binnen.

VIERDE TOONEEL.

FAUSTINA, VITURIA, JULIA, VALERIUS.

FAUSTINA.

'T IS best dat wy ook scheiden.
Valerius, gy kund de Rijkprinces geleiden,
De Prins zal moogelijk zoo draa van daar niet gaan:
'k Wil echter uit hem zelf de leegertocht verstaan,
En wacht uw alle, als ook de Prins zal weederkeeren.

VALERIUS.

My zal de Keizerin, met dat vermaak, vereeren.

FAUSTINA: *tegen Julia.*

Gy gaat met my?

VITURIA.

Indien 't haar Majesteit geviel,
Wenschte ik dat Julia my nu gezelschap hiel.
Hoe zou de Stadvoogd my, en niet Mevrouw ver-
Dat was mijn pligt te naa. (zellen?

FAUSTINA.

Wild u daar meê niet quellen.

JULIA.

Laat ons te zaamen eerst Mevrouw geleien.

FAUSTINA.

Wel,
Mijn Dochter, 't is wat veel daar ik u nu om quel.
Ga met my, Julia.

JULIA.

Zeer wel Vorstin.

VITURIA.

Ach Zuster!
Dat zy u meê neemt maakt mijn hert noch ongeruster.

FAUSTINA: *Tegen Val.*

Geniet uw hertewensch, 'k geef u gelegenheid.

Faust. Jul. binnen.

VYF-

VYFDE TOONEEL.

VALERIUS, VITURIA.

VALERIUS.

PRinces, ik heb u vaak mijn liefde voorgeleit;
Nu...

VITURIA.

Barſt die vlam weêr op?

VALERIUS.

Die vlam, te naauw verburgen,
Slaat, nu zy lucht krijgt, uit. Wild gy my dan verwur-
En dooden in de band, daar uw bevalligheid (gen,
Mijn minnezieke Ziel zoo lang heeft ingeleid?
Gedenk in wat gevaar mijn dienſt zich heeft begeeven,
Wanneer ik, voor 't behoud van u, en 's Veldheers lee-
(ven,
Gewaagt heb op mijn nek te laaden 's Keizers haat;
Want ſchoon uw Heer, in ſchijn, met hem in vrind-
(ſchap ſtaat,
Noch vrees ik dat de liſt zijn deugd zal achterhaalen,
En met een Moordpriem al zijne oorlogsdienſt betaa-
(len.
Dan wat hem overkomt, ik blijf uw toeverlaat.
Ik volg u met mijn dienſt, en gy mijn dienſt met haat.
Verkracht u eenmaal om mijn vrindſchap t'waardee-
(ren....

VITURIA.

Verkracht u eenmaal om uw vuyle drift te weeren.
Denk niet dat ik uw dienſt, altijd by my verdacht,
Zoo hoog als kuisheid en mijn Huw'lijkspligten acht;
Maar om u 't rechte loon van uwe min te geeven,
Weet dat ik mijn Gemaal, wiens edelmoedig leeven,
U wel bekend is, al uwe ontrouw heb ontdekt;
Wat dank dit in zijn Ziel voor u heeft opgewekt,
Geef ik u zelf te raân.

VALERIUS.

Verstoot gy mijn gebeeden?

VITURIA.

Ga heen, maar wacht u van my elders na te treeden.

VALERIUS.

'k Veracht uw dreigen, uw Gemaal, noch haat, noch (wraak,
Zal my versteeken, van de lust daar ik naar haak.

ATTILIUS, *Van binnen.*

Moord! moord! Verrraad! verraad!

VITURIA.

ô Schrikkelijke woorden!
Wat hoor ik?

VALERIUS.

Uw Gemaal, uit 's Keizers last vermoorden.
Kom volg, op mijn gelei, gy zijt in mijn geweld.
't Is vrugtloos dat gy u met kracht hier tegen steld.

VITURIA.

Ontzet my!

VALERIUS.

Weiger niet te volgen, en te zwijgen.

VITURIA.

Ach! doet my bystand, kom!

VALERIUS.

Die zult gy niet verkrijgen.
Uw dood, en leeven staat....

SESTE TOONEEL.

BALBINUS; ATTILIUS *gewond*, VITURIA, VALERIUS.

VITURIA.

Balbinus, ach! weêrhou
Dien eereloozen, dien bestooker van mijn trouw!

Be-

Bescherm mijn leeven, en het uwe, die Verrader,
Zocht my. . . .

VALERIUS.

Uit 's Keizers last, moet ik. . .

ATTILIUS.

Kom haar niet nader,
Of 't kost uw leeven. Ach! Princes, wy zijn verrâan!
En gy blijft, my ten spijt, hier voor mijne oogen staan?

Tegen Valerius.

Die meedeplichtig aan al deeze gruwelstukken,
Met welgevallen, ziet uw schelmery gelukken.

VALERIUS.

Ik ga, maar deeze hoon heeft my de ziel geraakt,
Uw grootste Vyand van uw grootste Vrind gemaakt

Valerius binnen.

SEVENDE TOONEEL.

BALBINUS, VITURIA, ATTILIUS.

BALBINUS.

(doorstooken,
MEvrouw, kom vlugt met ons, de Veldheer is

ATTILIUS.

Ik ben gewond, ter nood, haar wreede hand ontdooken.

VITURIA.

Is Fabius vermoord! mijn Prins, mijn waarde held!

BALBINUS.

Kom, laat ons vluchten, en hun raazende geweld
Niet wachten.

VITURIA.

Waar is 't Lijk?

BALBINUS.

Mevrouw, wy zijn verlooren,
Indien wy toeven.

VITURIA.

'k Wil van mijn behoud niet hooren.

Maar met hem ſterven, ach! vervloekte Hofverraad!

BALBINUS.

Ik bid u, dat gy zwijgt, en daat'lijk met ons gaat.

ATTILIUS.

De Gooden zullen ons gelegenheid vergunnen,
Waar in wy 't ongelijk volkomen wreeken kunnen.
Het bloed, dat ziedende uit mijn verſche Wonden
(ſtroomd,
Getuige u hoe mijn hert, voor geen gevaar be-
(ſchroomd,
Zich voor de Veldheer queet, en waagde ſtaat en lee-
Maar, waar is Julia, mijn ziels vermaak, gebleeven? (ven:

VITURIA.

Fauſtina nam haar meê.

ATTILIUS.

Zoo ben ik haar dan quyt?
O onverwachte ſlag!

BALBINUS.

't Is hier noch plaats noch tijd,
Om 't noodige in dit ſtuk bedachtzaam te overweegen.
Uw toeven, mijn Princes, mijn Zoon maakt my ver-

VITURIA. (leegen.

Fauſtinaas heerſchzucht, bouwt dit bloedige Tooneel!

BALBINUS.

Marcellus wreekt zich, in dit opgeraapt kraakeel!

VITURIA. (ſcheiden.

Gaat heen, mijn vrinden, bergt uw leeven, 'k wil niet
Of mijn gemaal, of dood, of leevend met my leiden.

BALBINUS.

Ay, zoek niet na zijn Lijk!

VITURIA.

Mijn Prins vermoord! ô ſchand!
Vervloekte Vader, en vervloekter Vaderland! (den,
Schoon gy mijn held zoo ver had uit het Rijk gezon-
Als ooit het Roomſche volk, van volken is gevonden,
Schoon hy ook Cæſars ſpoor gevolgt was aan den Rijn,
Daar

Daar zoo veel helden in 't geweer gesturven zijn,
Eer de ongetoomde kracht des Bataviers gebrooken,
Meê voor den Standert der Quiriten is gedooken,
En daar gesneuveld was, mijne afgestreede ziel
Zou zich vernoegen, zoo my maar te beurte viel, (den,
Dat Rome zey, hy is door wreede Uitheemsche han-
't Latijnsche Rijk ten dienst, gebleeven. Zoo door
('t branden
Der Houtmeit my zijn asch wierd in een bus gebragt,
Ik stutte mijn geween, en hooge jammerklagt
Nu is hy dood, en 't Lijk zal my licht niet gebeuren!
Ik zach my naauwelijks een geile klaauw ontscheuren,
Of hoor, dat mijn gemaal, van moorders aangerand,
Het leeven liet, ô moord! ô schelmsche minnebrand!

ATTILIUS.

(gen!
Die wreede zal mijn deel, voor moordbezolding, krij-

VITURIA.

Mijn Prins vermoord? verraad!

BALBINUS.

Zwijg stil.

VITURIA.

Hoe kan ik zwijgen?
Ik mis mijn Fabius.

BALBINUS.

Mevrouw, ik bid u, om
U zelf, mijn Zoon, en 't Hert dat ik u off'ren kom,
Begeef u toch met ons in veiligheid.

VITURIA.

O Vader!
Maar deeze naam onwaard, mijneedige verrader
Van uw manhafte Zoon.

BALBINUS.

Helpt goôn! ik hoor gerucht.
Wy zijn verrascht, komt voort.

ACHTSTE TOONEEL.

JULIA, VITURIA, BALBINUS, ATTILIUS.

JULIA.

ZYt gy noch hier? ey vlucht!
(hoopen,
Vlucht trouwe vrinden! daar 's geen uitkomst meêr te
Ik ben mijn Stiefmoêrs oog bedektelijk ontsloopen,
En kom u zeggen dat des Keizers minnebrand
Na uwe kuisheid dingt; het volk is by der hand,
Dat last heeft, ook u beyde, in zijn geweld te brengen.

VITURIA.

Wat quelling is'er meêr in mijne ramp te mengen?
Mijn machtelooze geest verswind in al 't verdriet,
Vlucht vrinden, laat my hier, vaar wel, ik kan toch niet.
De droefheid moet mijn ziel verlossen door mijn ster-

BALBINUS. (ven.

Gy zult mijn byzijn, wat u overkomt, niet derven.

ATTILIUS.

Mijn lief, zie ik u weêr?

JULIA.

'k Zie u van bloed bespat.
Heer Broeder, die aan u een arm gevonden had,
Waar op hy zich in nood, gerust'lijk mocht betrouwen,
Leid dood! dit quam Marcel de Keizerin ontvouwen,
Die uitgelaaten van vernoeging 't Lijk wil zien,
En 't ga zoo 't wil, de Vorst zijn dartelheid verbiên.
Haar minnenijd is gaande, en doet haar niet besluiten,
Als hoe zy 's Keizers min, na 's Veldheers dood, zal stui-
Zy vleit Marcellus zeer, die my zoo tegen staat, (ten.
Ach! hoed my voor zijn liefde, en Vaders dolle haat!
Laat in mijn ongeluk geen Stiefmoêr zich vermaaken!

ATTILIUS.

Mijn liefde zal voor u, en tegen ieder waaken,

Die

Die uit uw ongeval vermaak of voordeel ſchept.

JULIA.

Marcellus zal miſſchien . . . .

ATTILIUS.

Eer die zich roert of rept,
Zal hy gevoelen hoe een minnaar, een verrader,
En medevrijer ſtreelt.

JULIA.

Maar zoo hy, door mijn Vader . . .

ATTILIUS.

Uw Vader zelf zal u niet rukken uit mijn magt,
Die, om uw weedermin, alle ongeval veracht.

JULIA.

Daar hoor ik volk, ach my! daar zal Marcellus weezen.

BALBINUS.

Komt ſtaat niet, dit vertoef deed my voor onheil vree- (zen.

Vitur. Jul. Balb. Attil. binnen.

NEGENDE TOONEEL.

MARCELLUS, FAUSTINA.

MARCELLUS.

't WAs Julia, Vorſtin.

FAUSTINA.

Die blijft op mijn bevel,
My wachten in mijn zaal.

MARCELLUS.

Ik zag haar evenwel,
Maar wie zy waaren, die zoo ſpoedig met haar vlooden,
Was niet te zien, wijl zy de rug ons daat'lijk booden,
Zijn lijk niet vindende, geloof ik, dat zijn ſtoet,
Het heeft vervoerd.

FAUSTINA.

'k Beken, 'k had graag mijn luſt geboet
Met op zijn doode romp verachtelijk te treeden;

Maar wijl uw bloedig ſtaal, en woord my weeten dee-
(den,
Dat hy het lijfverloor, ſteld zich mijn hert hier in
Geruſt en wel te vreên. nu zach ik al 't begin,
Van mijn verlangen; ja, nu zou met wijde ſtappen,
Mijn Jonge Prins, mijn Zoon, de vorſtelijke trappen,
Der Roomſche troon betreên, zich zetten in die ſtoel,
Waar op hy met een wenk al 't poogen, en gewoel
Des Waerelds ſchikken zou na zijn, en mijn beveelen,
Maar ach! eene angſt verbied my 't hert hier meê te
(ſtreelen.
Daar's noch een ſlag voor my, en my behoud te ſlaan,
Des Keizers haat is wel, en na mijn wenſch, vergaan:
Ach! kon ik nu zijn min doen vruchteloos verdwij-
(nen,
Zoo zou my geen gevaar of vrees meer overig ſchij-
(nen.

MARCELLUS.

Valerius heeft u zijn dienſt en trouw beloofd.
Vituria is dood, geſchonden, of geroofd.

FAUSTINA.

Neen, neen, Marcellus, neen, had hy uw hert en handen,
Ik lachte om 't minnevuur, dat 's Keizers hert doet
(branden.
Hy is te laauw, te bloode, om zijn geluk by 't hair
Te grijpen, 'k merk dit wel, hy ſchrikt voort in gevaar.
'k Beloof u Julia, 'k wil alles u belooven, (booven
Vernoeg my in een wenſch, 'k Zal uw verdienſten
Alle and're ſtellen, ach! voldoe een Keizerin!
Die gaaren weeren zou, haar Keizers dolle min.

MARCELLUS.

Welke is die wenſch?

FAUSTINA.

Dat gy, Vituria het leeven
Beneemende, my wilt op nieuw het leeven geeven.
Gy

Gy hebt in 's Keizers wraak, ook de uwe, ſtraks vol-
(daan,
Laat dan uw wraak, ook tot zijn egade overſlaan,
Zoo is mijn hert geruſt. aan deeze aan zulke handen,
Wil ik al mijn geluk en laatſte hoop verpanden,
Ga dan, beroemde Held, verdelg mijn Vyandin,
Op u alleenig drijft mijn ſtaat, mijn ruſt, mijn min.

MARCELLES.

Des Keizers gramſchap zal al te ongenaadig woeden.

FAUSTINA.

Geen nood, ik zal u voor alle ongeval behoeden.

MARCELLUS.

Het is een Vrouw.

FAUSTINA.

Een Vrouw van die u heeft gehoond,

MARCELLUS.

Maar voor die miſdaad met een doodſteek is geloont.

FAUSTINA.

Des zal zijn Egemaal, indien zy blijft in 't leeven,
En aan des Keizers min, zich ſlechts wil overgeeven,
Geen kans ontbreeken, om haar weederwraak aan u
Te koelen; 's Keizers hert is los en gul. Wel nu?
Zult gy die dub'le haat dan veiliger ontvluchten?
Noch haat de Vorſt u niet; maar 't is zeer wel te
(duchten,
Dat hy, zoo iemand hem de dood van zulk een Held,
En Zoon, als ongeſtraft, met ernſt voor oogen ſteld,
U zelf zal ſtraffen, en met zeekerheid verkiezen
Uw ondergang, als roem en achtbaarheid verliezen.
Wie zal, wie moet u meêr vervolgen als zijn Vrouw?
Vaar voort, mijn Heer, gebruik uw krachten, ga be-
(hou
U zelve, uw Keizerin, en Hem die 't Rijk zal erven.

MARCELLUS.

„ Ik veins. ik vind het goed, Vituria moet ſterven.

„ Door

„Door zulk een neêrlaag wierd des Keizers haat gewekt.

FAUSTINA.

Mijn voorzorg, die u tot een vaste borg verstrekt,
Zal met een listig oog, op 's Keizers handel waaken,
Wy moeten ons belang als van een lichaam maaken.

MARCELLUS.

„Neen, 'k volg des Keizers last.

FAUSTINA.

Het moet'er nu meê door,
„Ay volg mijn raad! en uw getergde wraak op 't spoor.

VYFDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

VALERIUS, FAUSTINA.

VALERIUS.

(ren,
MEvrouw, gy kunt toch met de Keizer na te ſpoo-
Geen voordeel doen, wy zijn, en hy is meê verlooren,
Balbinus en zijn Zoon weêr by haar volk geraakt.
Maar dat my raadeloos, en meeſt verleegen maakt,
Is, dat Marcellus, bang dat hem de Vorſt mogt haaten,
Ons nu ſoo ſchand'lijk heeft verraden en verlaaten.
Hy heeft des Vorſten gunſt, en zijne min betracht,
Aanſtonds Vituria, en Julia gebragt
Uyt haare ſchuylhoek, daar zy waren heen geweeken;
En of'er noch iets aan mijne onruſt mogt ontbreeken,
Hy heeft mijn Minnedrift de Keizer ook ontdekt.
Waar vlucht ik? ach! zoo gy my nu geen toevlucht
(ſtrekt,
Is my mijne ondergang en wiſſe dood beſchooren.

VALERIUS.

Van al het leet, dat ik elendige moet hooren,
Hebt gy, laſhertig menſch, alleen de grond geleit,
Die angſtig, los en laauw ook uw genegenheid (den,
Niet dorſt voldoen, wanneer zelf tijd en plaats u noo-
Die, in mijn wraak, verzuymde uw trouw en mijn ge-
(booden.
Die my, en mijnen Zoon, nu zeeker vallen doet
In ongunſt van de Vorſt, en haat van 't ſtiefgebroed,
En komt gy heul by my, voor al die dienſt, verzoeken?
'kBen machteloos, en kan u reeds niet doen, als vloeken;
Maar zoo my van de Goôn vermoogen werd vergund,
Zal'k u meêr ſtraffen, als gy my nu plaagen kunt.

Foey my! dat ik u ooit tot raadsman kon verkiezen.

VALERIUS. (zen,

Ik zal mijn roem, mijn ſtaat, mijn leeven licht verlie-
Moet ik by 's Keizers haat ook de uwe voelen? ach!

FAUSTINA.

Word gy geſlaagen? ik gevoel de weederſlag,
En kan, wat ik u zie, door my, of andre, lijen,
My wel vernoegen; maar zoo zeer noch niet verblijen;
Als ik my wel bedroef, door 't denken, dat ik aan
Zoo moedeloozen ziel mijn oogwit deed verſtaan.

VALERIUS.

Ik wierd verraſcht, Vorſtin.

FAUSTINA.

Gy zelf moeſt haar verraſſchen.
Wat kracht is tegen drift van liefde ooit opgewaſſchen?
Ontſtond u ook haar min, haar dood ſtond in uw magt.

VALERIUS.

Zy wierd ontzet eer ik...

FAUSTINA.

Gy zijt by my verdacht.

VALERIUS.

Vorſtin, de Min heeft my in dit gevaar geſteeken,
Ik moet my redden, en uw zaak in mijne wreeken.
Ik haat Vituria, die 'k niet beminnen mag,
En kan toch niet ontgaan de afgrijſelijke ſlag
Van 's Keizers minnenijd, des zal ik in mijn ſterven
My noch voldoen, als hy die wellust ook zal derven.

FAUSTINA.

Wat zult gy doen?

VALERIUS.

Ik zal, het valle ook uyt zoo 't wil,
Vituria de dood....

FAUSTINA.

Gints komt de Vorſt, ſwijg ſtil.

VALERIUS. handen,

Nu is 't gedaan, Vorſtin, mijn hoop, mijn haat, mijn
On-

Onmachtig tot uw dienſt, of my uyt 's Keizers handen
Te houwen, ach!

FAUSTINA.

Grijp moed. Ontzie de Vorſt zelfs niet.
Waag alles, wijl gy niet kunt wachten als verdriet.

TWEEDE TOONEEL.

KEIZER, *Hofwacht*, FAUSTINA, VALERIUS.

KEIZER.

Volvoer mijn laſt.

De Hofwacht beneemt Valer. zijn geweer.

VALERIUS.

Mijn Vorſt!

FAUSTINA *ter zijden*

„ Nu is'er niets te hoopen;
„ Hoe duur zal hy zijn Liefde, en ik mijn Haat be-
(koopen!

KEIZER.

Getrouwe zorger voor mijn roem, en rijks beleid,
Beſchuldigd gy my niet van groote ondankbaarheid?
Wijl ik uw vrindendienſt, en 't ruſtige openbaaren
Van al mijn haaters, en gedreygde halsgevaaren,
Als noch laat onbeloond? ſchept gy geen groot verdriet,
In 't denken, dat mijn drift uw wijze raad verſtiet?
En mag mijn onbeſcheid, zoo veel geluks vertrouwen,
Dat uw beleeftheid my, dit zal ten goeden houwen?
Gy ſwijgt.

VALERIUS.

Mijn Vorſt en Heer!

KEIZER.

Neen, ſpreek uw hert recht uyt;
Zeg wat gy over mijne ondankbaarheid beſluyt.

FAU-

FAUSTINA.

't Gelief de Vorſt . . .

KEIZER.

't Geliefd my nu dat gy zult zwijgen.

VALERIUS.

Schoon ook voorgaande dienſt by my geen plaats kan (krijgen
Van hoop, dat gy om haar deeze eerſte en laatſte ſchuld
My, uw geboogen ſlaaf, althans vergeeven zult, (pen,
Zoo durf ik echter, van mijn Vorſt, verſchooning hoo-
Wiens goedertierenheid vaak ſtond voor ſchuldige (open.

KEIZER.

Spreekt dus een man, die vol van wijsheid, kracht en moed,
Als Meedevryer van een Vorſt zich kennen doet?
Die, 't zy daar dwang, of bloed, om tot zijn min te (komen,
Van nooden was, geen moeite of halsgevaar zou (ſchroomen.

VALERIUS.

Indien mijn Minnedrift . . .

KEIZER.

Zwijg, onbedachte menſch.
Wie maakt mijn onderdaan zoo ſtout, dat hy mijn (wenſch
Durft weederſpreeken? wie mijn ſlaaf toch zoo hovaar- (dig,
Dat hy 't genot zich acht van 's Keizers wellust waar- (dig?
Wat waan, wat eerzucht blies u in 't vemeetel oor?
Dat gy alle achting, alle ontzach en vrees, reeds voor
Mijn goedheid, troon en ſtraf, zijt boven 't hoofd ge- (klommen?

VALERIUS.

'k Voel my door vrees en ſchuld, en 's Keizers mond (verſtommen;
Des bid ik, dat gy nu wat min rechtvaardig, en
Wat meêr genadig zijt.

KEI-

KEIZER.

Verrader! zwijg, ik ken
Uw aart, en zal eerlang, door uwe ſtraf, elk leeren,
Hoe hoog men 's Keizers wil en achting moet waar-
(deeren,
Brengt hem in hechtenis, daar ik u heb gezied.

Valerius, Hofwachters binnen.

DERDE TOONEEL.

FAUSTINA, KEIZER.

FAUSTINA.

IK vind u eind'lijk, en met een gelegenheid, (ten;
Om voor uw aangezicht mijn hertszeer en verdrie-
Nu openhertig, en voor 't laatſte, eens uit te gieten.
Is dit uw Vorſt'lijk woord en trouwe min voldaan?
Want ſchoon 't geen Keizer hield, gy zoud 'er vaſt op
ſtaan.
Is dit de zorg, waar op mijn Kind zich mogt verlaaten?
Ik wel geruſt zijn, wijl gy Fabius moeſt haaten,
Om dat hy roekeloos had na uw Kroon getaſt?
Is dit de ſtaatszorg, die uw zinnen hield vermaſt?
Neen, 't was Vituria, ga heen, voldoe uw Zinnen,
Volvoer uw luſten, zoek een ander hert te winnen,
En zie terwijl uw Rijk, uw Hof, uw zelf verheerd:
'k Rep van Fauſtina niet, die werd niet meêr geëerd,
Veel minder van haar Zoon, die zal zy zien verſtoo-
(ten!
Zoo dra de Dochter heeft des Vaders bed genooten!

KEIZER.

Hou op, 't is lang genoech; ſchoon ik haar al bemin,
Ik haat uw Zoon niet, en gy blijft mijn Keizerin.

FAUSTINA. (doogen,
Maar zonder 's Keizers liefde, ach! kan een Vrouw ge-
Een Vrouw als ik ben? dat een ander voor haar oo-
(gen,

Haar bedde onteeren komt? heb ik uw haat verdiend?
Zoo dood my, blijf ten minste ook van mijn Zoon
(noch vriend,
De naam van Vader, zal u licht van hem verveelen.

KEIZER.

'k Zal doen dat my gevald.

FAUSTINA.

Met Eed, en Schepter speelen?
Niet aanzien, wat uw naam, of Burger daar by lijd?
Of dit geen haat verwekt, of groote vrinden spijt?
's Is waar, ik dacht altijd als Fabius moest sterven,
Kan niemand, als mijn kroost, de kroon van 't Rijk be-
(erven;
Die zucht tot rijksgezag, dreef my gestaadig aan,
Om meede, al heim'lijk, na zijn ondergang te staan:
Maar ziende dat mijn bed nu schande staat te lyen,
Wil ik, ten kosten van mijn Zoon, dat wel bevryen.
Vreesd gy, dat ik, door hem, zal dingen na uw kroon?
Ik geef hem in uw magt, behou, door hem, uw troon.
Ik kan meêr Kind'ren, maar geen eer in 't bed meêr
(krijgen,
Voor minneyver moet de zucht tot heerschen zwij-
(gen.

KEIZER.

'k Heb al uw woelery, ten gronde toe, ontdekt;
Maak dat uw wrev'ligheid my niet tot gramschap wekt.
Wilt gy zoo klein een zaak uw Vorst met kracht ont-
(houwen?

FAUSTINA.

Waar diend de trouwplicht toe?

KEIZER.

Dat lust my niet te ontvouwen.
,, Daar komt zy, die myn hert zoo hevig blaaken doet.

FAUSTINA.

,, Daar is mijn Vyandin, die ik verdelgen moet,
,, Waar wend ik my, helaas! Hoe zal ik best my wree-
(ken?

VIER-

VIERDE TOONEEL.

VITURIA, JULIA, MARCELLUS, KEIZER, FAUSTINA.

KEIZER.

PRinces, de droefheid, daar uw Ziel ſchijnt in te ſtee- (ken,
Zal wijken, als gy ziet hoe....

FAUSTINA.

Zoo gy liefde droegt,
Tot uw vermoorde held, zoo denk nu wat u voegt.

KEIZER. *Tegen Fauſtina.*

Ga toch na uw vertrek. 'k zal al uwe on- *Tegen Vituria.*
(genuchten...

FAUSTINA: *Tegen Marc.*

Verrader kunt gy...

KEIZER.

Ga, wilt gy mijn wraak ontvluchten.

FAUSTINA.

Wel aan, nu mijn geſmeek uw wreede Ziel niet raakt,
Zoo wenſch ik, dat mijn vloek u zoo verbolgen maakt,
Dat gy my 't leeven neemt, ik wenſch dan, dat de goo-
Uw Ziel verſtikken in de vreezelijkſte nooden (den
Van Hof, en Rijks geweld, dat gy ter eerſter ſtond,
Als gy uw Dochter ſtreeld, ſtort met uw Rijk te grond.

KEIZER: *Ter zijden tegen Fauſtina.*

't Geſchied alleen om haar in ons geweld te krijgen.
Ik zal haar dooden als ik alles weet.

FAUSTINA.

'k Zal zwijgen,
En gaan, maar wat gy doet, denk dat een minneſmert,
Een eeuwige indruk ſlaat in 't vrouwelijke hert.

Fauſt. binnen.

VYFDE TOONEEL.

KEIZER, VITURIA, JULIA, MARCELLUS.

KEIZER.

GEtrouwe noodvrind, 'k zal uw dienften wel be-
(loonen.
Kom herwaards Julia, en om 't begin te toonen,
Zy zal voor u zijn; ga, geley haar in haar zaal.
Het luft my nu niet; maar ik zal een andermaal,
Tegen Julia.
U al uw wreev'ligheid, en achterraad betaalen.

VITURIA.

ô Gooden! ftel toch uw vervolging eenmaal paalen.

JULIA.

Heer Vader, ben ik ooit uw liefde waard geweeft?
Bevry my van een Menfch, die 'k altijd heb gevreefd,
Herhaal uw woord! gy kunt, heb ik uw haat ontftee-
(ken,
My op een and're wijs beftraffen; mag ik fpreeken,
Tot mijn verfchooning, denk, dat ik niets heb gedaan,
Als na 't behoud van mijn geliefde Broêr geftaan.

VITURIA.

Vermoorde Fabius! zaagt gy ons dus in lyen,
Of had uw geeft uw kragt, hoe zoud gy voor ons ftryen?

KEIZER, *Tegen Marcellus.*

Ziet dat gy haar allengs verwind. ga met haar weg;
Ga, maar verzuym niet na te komen 't geene ik zeg;
Tegen Juliæ.
Laat u Marcellus, tot mijn weederkomft verzellen.

MARCELLUS: *Weggaande.*

Uw oude Minnaar, fchoon verftooten, komt u quellen.

JULIA.

Ik haate u eer gy waart met Broeders bloed befpat;
'k Zal u nu vloeken, eer uw liefde my beklad.
Jul. Marcel. binnen.

SESTE

SESTE TOONEEL.

KEIZER, VITURIA.

KEIZER.

MYn mond behoeft de vlam van 't hert niet te (openbaaren,
Deeze oogen kunnen u 't geweld daar van verklaaren.
Gun dan uw wedermin een Keizer, die u ſmeekt!

VITURIA.

Een Vader, die de Wet van eerlijk minnen breekt?
Vergeet een Keizer zich in vuile minneklagten?

KEIZER.

Kan uw balſturigheid dan al mijn gunſt verachten?

VITURIA.

Gy denken, dat my uwe ontaarde minneluſt, (ruſt?
En 't moorden van uw Zoon, niet walgt, niet diep ont-
Laat af zijne Egaas ziel met dat vergif te ſtreelen,
Uw luſt is my een laſt, uw vleyen is verveelen.
De Krijgsgodin heeft u een ander werk beſchikt,
Uwe onverwonne vuyſt, die voor geen Vyand ſchrikt,
Moet 't opgehitſte volk in Duitſland gaan beſtraffen,
Dat zal uw Heldehoofd de krijgslauwrier beſchaffen,
U eeuwig leeven doen in 't marm're ſtacybeeld.

KEIZER.

Dat 's tijds genoech als ik uw ſchoonheid heb geſtreeld

VITURIA.

De Burgery, die u den ſtaf heeft opgedraagen,
Het Raadhuys, en de Kerk zal zulk een ſtuk beklaagen,
Wanneer mijn bloedverwant zich van mijn lyen (wreekt.
Het aanzien van het vocht, dat uyt mijne oogen leekt,
Bluſſe uwe minnegloed!

KEIZER.

Ik werd als opgetoogen.

VITURIA.

Ach! zie my aan met...

KEISER.

Neen, 'k zie reeds te veel uwe oogen.
En vond ik iemand meêr gelijk Vituria,
'k Ontsloeg u, maar nu moet ik zelf aan de ongenaâ
Van mijne drift, in spijt van bloed, betaamen, reeden,
Als een geboeide slaaf, gehoorzaamheid besteeden.

VITURIA.

Verwin u zelf, ontslaa en u, en my, van schand.

KEIZER.

Ik ben verwonnen, en gewillig in dien band.
Al wat men schoon noemt, is in u alleen geschaapen.
Wat streng gezicht zou zich niet aan uw leest vergaa-
(pen?

VITURIA.

Ontslaa my tot ik eerst mijn dooden held beween,
Hy was uw Zoon!

KEIZER.

Ontslaan? 't Is ver van daar, ô neen!
Gy, wederstreeft my, 'k wil my zelf niet wederstreeven;
Maar aan mijn liefde nu den lossen teugel geeven.
Ik zal... maar wat is dit?

SEVENDE TOONEEL.

MARCELLUS, JULIA, KEIZER, VITURIA.

MARCELLUS.

Dat ik dus haastig keer,
Mijn Keizer, is om u te raân tot tegenweêr.
Een hinderlaag, al stil ter muuren ingedrongen,
Heeft reeds de buitepoort van uw Paleis besprongen,
Die van uw Lijfwacht noch met moed verdeedigt
(werd.

KEIZER.

Met welk een onrust slaat gy mijn vernoegde hert!
Wat Vvand is'er, die my hier in 't Hof zou deeren?
Prins Fabius is dood.

MAR-

MARCELLUS.

Denk nu om haar te weeren,
Zie dan wie dat zy zijn, mijn Vorst, verzuim u niet,
Het geld uw hals, en Rijk.

VITURIA: *Tegen Julia.*

Ach! Zuster, wat verdriet,
Wat droefheid, wat gevaar, zal ons noch overkomen!

ACHTSTE TOONLEL.

FAUSTINA, KEIZER, VITURIA, JULIA, MARCELLUS.

FAUSTINA.

(nomen,
VEins noch voor my vry voort, uw Hof werd inge-
Verliefde, zie nu om en red ons uit de nood,
Ontvliê het woeden van Balbinus, en de dood.
Stut nu Attilius, die, om zijn lief verleegen, (gen.
Het heir aan 't muiten, en aan 't moorden heeft gekree-
Geweldenaar, die 't Rijk, u zelve, en my vermoord,
'k Heb uwe dolle min gemerkt, gezien, gehoord.
Hoe bad ik u eerlang mijn Huw'lijkseer te ſpaaren,
Hoe toonde ik u van ver de opkomende gevaaren;
Maar eynd'lijk was het haaten ſlechts verdichte min.
Nu groote Keizer, nu verdelg uw vyandin.
Neen, ſtoot my weêr te rug. ga, kus Balbinus handen;
Eyſch voor uw rijk die Schoone, om wien uw luſten
branden,
En zie u van zijn kling doorrijgen, daar hy my,
Of uyt genade dood, of ſlaat in ſlaverny.

KEIZER.

Swijg ſtil. ik ben te kloek, om reeds te kunnen vreezen,
'k Zal haaſt dat woelen, en mijn Hof weêr meeſter
weezen.
Mijn lijfſtaffieren, houd u hier voor dit vertrek,

Maar laat'er niemand in voor ik my weêr ontdek.
De Keizerin kan hier mijn wederkomst verwachten.

FAUSTINA. (trachten.

Neen, 'k wil ook de uytslag zien van 't geen gy zult be-
Indien gy sneuvelt, zal ik noch ten minste zien,
Dat deeze ook over u, en my niet zal gebiên.
Zy zal haar wederwraak en wensch geenzins beleeven.

KEIZER.

En ik, weet nu mijn liefde, uw dolheid wederstreven.
Ik zie uw staatzucht en verwoede minnenijd:
Maar zal haar spaaren voor mijn wellust, u ten spijt.

FAUSTINA.

Ik alles waagen, om uw dwaaze min te stooren. (ren.
'k Vrees nergens voor, wy zijn toch zeekerlijk verloo-

MARCELLUS *tegen Julia.*

Princes, zoo u mijn min...

KEISER.

'k Zal zien hoe alles staat.
Marcellus volg.

FAUSTINA *tegen Vituria.*

Wee u! mislukt slechts dit verraad.
Gy zult, eer u de min des Keizers kan bevryen,
Een smaadelijke dood, door deeze handen, lyen.

Keizer, Faust. Marcell. binnen.

NEGENDE TOONEEL.

VITURIA, JULIA.

VITURIA.

(held,
WAs 't niet genoech, ô goôn! na 't missen van mijn
Te hebben uytgestaan 't ontuchtige geweld
Der Steedevoogd? of moest mijn droeve ziel ook lyen,
Dat 's Keizers minnedrift haar kuysheid quam bestryen?
Ach! is'er iets? waar door ik 't overspeelig vuur
Ontkomen mag; zoo laat het in dit anstige uur,
Tot mijn behoudenis, door uwe gunst, verschijnen!

Ju-

JULIA.

Ach! Zuster, 'k zie de hoop van redding heel verdwij-(nen.
Het ga met ons zoo 't kan, 't kan niet als qualijk gaan,
Ik aan Marcellus en zijn liefde niet ontstaan,
Indien mijn Vader komt deeze aanslag af te keeren;
Zoo hy verwonnen werd, kan hy zijn dood niet wee-(ren.
Het krijgsvolk, dat te zeer op hem verbittert is,
Haakt na zijne ondergang; dan zal de ontsteltenis,
Van die my 't leeven gaf, te zien uyt 't leeven rukken,
Denk Zuster! wie ik ben, de ziel inwendig drukken.

VITURIA.

Noch grooter is 't gevaar waar in ik my bevind,
't Zy Vader in de storm verwonnen werd, of wint;
Ik mis mijn Fabius; om 't minste quaat te kiezen,
Mijn eer te houwen, wil ik Vader wel verliezen,
Want keert hy weêr, zoo keert met hem zijn vuyle brand,
Dan dreygd, met euvlen moede en opgeheve hand,
Faustinaas minnenijd mijn leeven af te korten!
Ach! Hemel, lust het u op my dan neêr te storten
Al wat voor ongeluk by menschen werd erkend?
Maak van mijn lyen, en mijn leven t'zaame een end!

Hier werd waapenklank van binnen gemaakt.

Die naare waapenklank, die droeve krijgsgeruch-(ten,
Beletten mijne mond het weedom uyt te zuchten,
Dat mijne onstelde ziel zoo diep getroffen heeft.

JULIA.

Denk zuster, dat Jupijn, die albestierder leefd.
Dat zijn rechtvaardigheid . . .

VITURIA.

Ach! ach! ik stop mijne ooren,
Ik kan dat klinken van de schilden niet meêr hooren.
Het nadert ons vertrek, ontfang mijn laatste kus,
Vaar nu voor eeuwig wel.

JULIA.

Ach! Gooden, laat ons dus
Te zamen ſneuvelen! mijn hert, tot u genegen,
Is meêr voor uw behoud, als mijn bederf verlegen.
Ach! was'er iemand zoo genadig, dat zijn hand
Ons doodende, verloſte uyt alle druk en ſchand,
Wat zou hy dankbaarheid...

TIENDE TOONEEL.

BALBINUS, *zwijgende Leegerhoofden*, VITURIA, JULIA.

BALBINUS.

Hier zijn zy.

VITURIA.

Ach!

BALBINUS.

Mevrouwen,
Zoo gy uw eer, gelijk uw leeven, hebt behouwen,
Is alles wel gelukt; de geyle dwingeland,
In zijn baldadig hof, door onze magt, vermant,
't Gedrukte rijk verloſt. gaat heen, getrouwe vrinden,
Ziet toch Attilius, mijn waarde zoon, te vinden,
Zegt dat hy daatelijk hier in de zaal verſchijn.
Princes, hy lyd om u een doodelijke pijn.

Eenige der Leegerhoofden binnen.

JULIA.

Zoo leefd hy?

VITURIA.

En ik moet mijn Prins voor eeuwig derven?
Geredde Vaderland, nu wenſch ik ook te ſterven,
'k Zie u van 't juk bevrijd, dat u ſtaâg onder hield,
En wijl 's rijkserfgenaam is in mijn Heer ontzielt;
Zoo wil ik, als ik heb zijn lijk omhelſd, met traanen
Het waſſchen, en de dood tot mijn verloſſing maanen:

Maar

Maar gy, mijn Zuster, wien een lot is toegevoegd,
Dat nevens Rome, en my, met recht uw ziel vernoegd,
Leef, leef gelukkig, wacht met vreugde, en eere uw
(Minnaar.
Maak hem van u, hy maakt van Rome zich verwin-
(naar,
Ik ga mijn held noch eens beweenen voor mijn dood.
Of uw beleefde hand mijn treurige oogen sloot,
Dat ik voor 't laatste u verg, zoo bid ik wilt mijn leeden,
Met die van Fabius, gelijk aan 't vuur besteeden.
Laat mijn gedachtenis...

JULIA.

Wat hoor ik voor gerucht?

BALBINUS.

Het is Attilius, ay! wees niet meêr beducht.

ELFDE TOONEEL.

FABIUS, ATTILIUS, *zwijgende Eedellieden, en Zoldaaten,* VITURIA, JULIA, BALBINUS.

VITURIA.

Ach! Hemel! wat is dit?

BALBINUS.

Wie zie ik? goede gooden!

FABIUS.

Uw Prins, door 's Hemels gunst, een moorders hand
(ontvlooden.
Mijn waarde bedgenoot, dat gy in 't leeven zijt,
Verheugd mijn angstig hert; maar hoe, gy zwijgt, de tijd
Van vreezen is voorby. kunt gy my zien, en zwijgen?
Vituria, wat doet uw bange boezem hijgen?
Wat sluyt uw lieve mond? wat doet u weenen?

VITURIA.

Ach!

FA-

FABIUS.

Zie wie hier voor u ſtaat; en wat u deeze dag
Al blijdſchap is bereid.

VITURIA.

Ach! ben ik niet bedroogen?
Verſchijnt mijn Fabius hier levend voor mijne oogen?

FABIUS.

Die leefd, en liefd u noch.

VITURIA.

Ach! Hemel!

BALBINUS.

Haar gemoed,
Waar in deeze uytſlag een beroerlijke omkeer doet,
Van herstocht en belang, verbied de tong te ſpreeken,
't Welk met haar traanen vol geweld tracht uyt te bree-
(ken.

VITURIA.

Mijn waarde ziel! mijn Prins! wat Godheid is zoo goet,
Dat hy my leevende u, met vreugde omhelzen doet?
Gy leefd, ik zie u? ach! wat kan ik meêr begeeren.

ATTILIUS. *Tegen Julia.*

Ik wil mijn dienſten aan de Veldheer niet waardeeren.
Niets was'er daar mijn hert na doelde, als uwe min.
Die, werwaards ik my keerde, uw Beeld liet in mijn zin.

JULIA.

Gy noemt uw daaden niet, of doet haar loflijk achten.

BALBINUS.

Beroemde Prins, wien wy op deeze Troon verwach-
(ten,
Ons raakte, aan hert en eer, al 't ongelijk, dat gy
Geleeden had, door haat, en 's Keizers razerny,
Die na uw leeven ſtond, om veiliger zijn zinnen,
Te ſtreelen, en Mevrouw uwe Echtgenoot te minnen,
Die eerſt de minnetocht des Stadvoogds was ontgaan.

FABIUS.

Zoo heeft mijn Vader na uw liefde dan geſtaan!

BALBINUS.

Wy beezig, voor Mevrouw, een ſchuilplaats uit te vin-
(den,

Zien ons bespringen door Marcellus, en zijn vrinden,
Ontkomen haar geweld; weêr by ons Volk geraakt,
Dat, om uw nederlaag, zich als onzinnig maakt,
En vaardig was met ons een storm op 't Hof te waagen,
Om 't Vaderland, Mevrouw, haar zelve, en ons de
(plaagen,
Van 's Keizers wreev'ligheid te ontrukken, hebben wy
Deeze aanslag onderstaan, de Roomsche heerschappy
Bemagtigt; maar, de Prins, denk niet dat in mijn zinnen
Een zucht was, om de Kroon voor deeze kruin te
(winnen,
Dat stelde ik aan de goôn! en nu gy leefd, zoo laat
My de eerste zijn, die u, in Keizerlijke staat,
Begroeten mag, ik wensch dat u de Gooden spaaren,
En in geruste stand, uw bloejend Rijk bewaaren!

ATTILIUS.

Uw onderdaan bied u, by deeze wensch, zijn hert,
En onvermoeide dienst.

FABIUS.

Nu ik verheven werd,
En buiten mijn beleid, voor my dit Rijk zie winnen;
Zal ik mijn dankbaarheid eerst aan Jupijn beginnen;
Maar dan aan u, wien ik mijn zeege schuldig ben.
Rijst, Vrinden, wier verdienste en vroomheid ik nu
(ken.
Maar wreede Vader, die zoo eerloos, zoo verwaaten
Mijn Echtgenoot beminde, en my bedekt kont haaten,
Hoe straft u deeze drift! en gy verwoede Vrouw,
Faustina, zult nu zien het vallen van 't gebouw,
Dat gy op my bederf, eerst hoopte vast te zetten.
Maar weet gy waar zy is? zoo gaat aanstonds beletten,
Dat zy ons niet ontvlucht, 'k zal my ook wreeken van
Valerius.

Eenige der Leegerhoofden binnen.

JULIA.

Mijn Heer, en Broeder dat ik dan
Als Keizer u ontmoet, Ik sturf reeds in uw sterven,
En

En leef, nu ik u zie Quirinus Kroon verwerven.

VITURIA.

Hoe kon uw dood, mijn lief, aan 't moordgespan ont- (staan?

FABIUS.

Zoo haast Marcellus, die my kort liet voor hem gaan,
Een deel der Lijfstaffiers ontmoete, deed hy 't teeken,
En heeft van acht'ren my een dagge in 't lijf gesteeken,
Ik ziende my vermant van haar geweld, vield neêr,
Als dood, toen zach ik eerst het trouwe tegenweer,
Dat gy, geachte Vrind, besteede voor mijn leeven.
Na dat gy weg waart, quam Marcellus, aangedreeven
Van onverzaad'bre wraak, en stiet my met de voet;
Maar, achtende my dood, en zijne lust geboet,
Ging heene, ik gaf my voort ter been, en na beneeden;
En eind'lijk in den Hof, daar na wat om te treeden,
Een Werkman, op mijn beê, my leidende onder 't dak,
De wonde stelpte, en stil getrouwelijk verstak:
Als my een groot gerucht, ter ooren ingedrongen,
Deed vreezen, dat ik wierd van 't vloekgespan be- (sprongen;
Dan ziende van mijn volk, gaf ik my rustig bloot:
Zy schrikten op mijn koomst, my achtende voor dood;
Maar toen ik haar 't geval, van mijn verlossing, melde,
Wierd ik gebragt daar gy de Hofpoort nedervelde.

ATTILIUS.

Uw Vader was van 't Volk verslagen eer 't u zag,
Faustina vluchte, toen Marcellus by hem lag.

TWALEFDE TOONEEL.

CALISTHENES, ÆMILIUS, *zwijgende Leegerhoofden*, *Hofstoet*, FABIUS, VITURIA, JULIA, BALBINUS, ATTILIUS.

CALISTHENES.

IK kom, beroemde Prins, om u dit Kind te geeven,
Met een te melden, hoe Faustina raakte om 't leeven,
Die

Die uwen ondergang, zoo fel heeft nagejaagt.
Zy riep, na dat zy lang gevloekt had, en geklaagt,
'k Zal met mijn leeven, al mijn ongemak verkorten:
Waar op een drommel volks, als raazende, in komt (ſtorten,
Een uit den hoop, grijpt voort dit doodsverbaaſde (Kind,
En ſlaande zijn gekerm, haar woorden in de wind,
Sloeg hy 't op 't hooft. het zwijmt. Fauſtina, nu ver- (ſteeken
Van alle hoop, en heil, kon weenen, ſtaan, noch ſpree- (ken,
Dan zijnde een weinig, na dien droeven ſlag, bedaard,
Grijpt zy al beevende, een gevalle kling van de aard,
Sluit de oogen, zucht, en knarſt vervaarlijk op haar tan- (den,
En ſmoort haar leeven, door een ſteek, met eigen han- (den.
Nu offer ik dit Kind aan uw genade, en deugd.
Erbarm u, over zijn behaagchelijke jeugd, (den,
En inborſt, die geen ſmet van 's Moeders quaade zee-
En dolle driften, in mijn hoede, heeft geleeden.
Æmilius, val neêr, omhels des Vorſten voet.
Verbaaſt en angſtig weet hy naauwlijks wat hy doet.

FABIUS.

Elendig kind! ik zelf ben met uw ſtaat bewoogen,
'k Voel my vermannen van een hert'lijk mededoogen.
'k Zal u niet ſtraffen om de boosheid van uw Moêr:
Een Vader teelde ons beide, ik ken u voor mijn Broêr.
Reis op, Caliſthenes, ik heb u trouw bevonden.
Draag vorder zorg voor hem.

ÆMILIUS.

Mijn tong, door ſchrik gebonden,
Kan na behooren u niet danken voor het goed,
Dat uwe gunſt my ſchenkt; des dankt u mijn gemoed.
Mijn leeven zal ik nooit vergeeten, dat my 't leeven,

Ge-

Gelijk een vrije gift, is van uw hand gegeeven.
Gy zult my uwe wil eerbiedig volgen zien.

FABIUS.

Sta op dan, dat 's het eerst, dat ik u wil gebiên.
Waar schuilt Valerius?

CALISTHENES.

De Vorst, van min bezeeten,
Heeft hem, om zijne min, in hechtenis gesmeeten.

FABIUS.

Faustina is dan dood?

CALISTHENES.

't Bericht dat ik u gaf,
Is, by mijn leeven, waar!

FABIUS.

Gy dan, die my den Staf
In handen stelt, zult nu, getrouwste mijner Vrinden,
Door my gelegenheid tot uwe liefde vinden.
Zoo Julia mijn wil, en welbehaagen doet.

JULIA.

Door tijd, verdienste en trouw, de liefde groeijen moet.

ATTILIUS.

En ik, nu waard de naam van 's Keizers Vrind te draa-(gen,
Wensch dat eerlang mijn liefde uw schoonheid mag (behaagen.

BALBINUS.

Ik dank u Gooden! u mijn Keizer, en 't geluk,
Dat ons verlost heeft van Carinus, en zijn Juk.
De Keizer neem wat rust, wy zullen voor hem waaken,
Den Raad zijn leeven, en van alles, kundig maaken.

VITURIA.

Jupijn geeft u dit Rijk, my u weerom, ô vreugd!
Zijne almagt red in 't eind verongelijkte deugd.

UYT.